1925-YILDAN
CHIQA BOSHLAGAN

O'ZBEKISTON YOSHLAR ITTIFOQI

2018-YIL 11-YANVAR, CHORSHANBA

www.yoshlarovozi.uz
E-mail: yoshlarovozi@umail.uz

4 (16162)

Biz – kelajak bunyodkorimiz!

YOSHLAR OVOZI

O'zbekiston yoshlar ittifoqining ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, adabiy-badiiy gazetasi

ИСЛОҲОТЛАРДАН КЎЗЛАНГАН МАҚСАД МАМЛАКАТИМИЗ МУДОФАА ҚУДРАТИ ВА САНОАТ САЛОҲИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2018 йил 10 январь куни Чирчиқ шаҳридаги ҳарбий қисмга ташриф буюрди.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 12 декабрдаги фармони билан қайта ташкил этилган мазкур ҳарбий қисмда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида тизимли ишлар олиб борилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев ҳарбийлар учун яратилган шароитлар, жанговар тайёргарликда фойдаланиладиган моддий воситалар, ҳарбий хизматчиларнинг кийим-кечак таъминоти билан танишди, улар билан суҳбатда бўлди.

Президентимизга Тошкент вилояти ҳарбий-маъмурий сектори фаолиятини 2018 йилда ташкиллаштириш бўйича «йўл харитаси», ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш концепцияси, Ўзбекистон ёшлари иттифоқининг Мудофаа вазирлиги тизимидаги бошланғич ташкилотларининг ташкилий тузилмаси, ёш ҳарбий хизматчиларни рағбатлантириш ва истиқболда қилинадиган бошқа ишлар тўғрисида маълумот берилди.

Давлатимиз раҳбари ҳарбий хизматчиларнинг ҳарбий кийим ва асбоб-анжомларини замонавий асосда янгилаш, таъминот тизимини такомиллаштириш зарурлигини таъкидлади. Муносиб хизмат қилган ҳарбийларга барча шароитлар яратиш, уларни уй-жой, автомашина билан таъминлаш бўйича топшириқ берди.

Президентимиз ҳарбийлар ошхонасида бўлиб, бу ерда яратилган шарт-шароитларни кўздан кечирди.

Чирчиқ – кимёгарлар ва машинасозлар шаҳри. Унинг жуғрофий ўрни иқтисодиётни ривожлантириш учун жуда қулай. Шаҳарда фаолият кўрсатаётган «Максам-Чирчиқ», «Ўзбеккимёмаш», «Чирчиқ қишлоқ хўжалиги техникаси заводи» акциядорлик жамиятлари, Ўзбекистон иссиққа чидамли, қаттиқ металл қоришмалар заводи каби йирик ишлаб чиқариш қувватлари мамлакатимиз саноати ривожига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Президентимиз ташриф доирасида мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги машинасозлиги соҳасини ривожлантириш дастури билан танишди.

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалигининг машинасозлик корхоналари фаолиятини бошқаришни янада такомиллаштиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Соҳада ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш, агросаноат комплекси учун замонавий, унумдорлиги юқори, ички ва ташқи бозорда рақобатбардош техника ва ускуналар ишлаб чиқаришни ташкил этишга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Президентимизга ресурс тежамкор, замонавий, унумдорлиги юқори қишлоқ хўжалиги техникаси ва механизация воситаларини ишлаб чиқариш бўйича қилинадиган ишлар юзасидан маълумот берилди.

Жумладан, «Чирчиқ қишлоқ хўжалиги техникаси заводи» акциядорлик жамиятида 2018-2019 йилларга мўлжалланган, қиймати 32,7 миллион долларлик 3 та лойиҳани амалга ошириш режалаштирилган. Ишлаб чиқариладиган маҳсулотларни маҳаллийлаштириш даражасини 50 фоизгача етказиш кўзда тутилган.

Лойиҳадан кўзланган мақсад машина-трактор парклари, фермер ва деҳқон хўжаликларини техникаларнинг янги турлари – замонавий ғалла ва ем-хашак ўриш комбайнлари, чигит ва ғалла экиш сеялкалари, ерга ишлов бериш, картошка экиш ва йиғиб олиш техникалари билан таъминлашдир.

Давлатимиз раҳбари лойиҳа доирасида ишлаб чиқарилиши кўзда тутилаётган қишлоқ хўжалиги техникалари намуналари билан танишди. Жаҳон бозорида рақобат кучайиб бораётган бугунги кунда, ишлаб чиқарилаётган ҳар қандай маҳсулот нафақат ички бозорни таъминлаши, балки халқаро қўламда рақобатбардош ва экспортбоп бўлиши зарурлиги таъкидланди.

Шу ерда Тошкент қишлоқ хўжалиги техникаси заводи, "Технолог", "Агрегат", "ЎзКейсмаш", "Лемкен-Чирчиқ", "ЎзКлаасагро" корхоналарида ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалиги техникалари тақдимоти ҳам бўлиб ўтди.

(Давоми 3-саҳифада)

ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИМИЗ – МАМЛАКАТИМИЗ БАРҚАРОРЛИГИ ВА ТАРАҚҚИЁТИНИНГ МУСТАҲКАМ КАФОЛАТИДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган таркибдаги мажлисидаги нутқи

Ҳурматли йиғилиш иштирокчилари!

Бугунги йиғилишимиз мамлакатимиз ҳаётидаги муҳим воқеа – Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 26 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни арафасида ўтказилмоқда.

Аввало, сизларни ва барча юртдошларимизни ана шу умумхалқ байрами билан чин қалбимдан самимий табриклашга рухсат бергайсиз.

Бундан роппа-роса бир йил аввал мана шу ўқув юртида – Ўзбекистон Қуролли Кучлари академиясида мамлакатимиз Қуролли Кучларини янада ислоҳ қилиш бўйича олдимизда турган вазифаларни атрофлича муҳокама қилган эдик.

Учрашувда ҳарбий кадрлар тайёрлаш соҳасидаги долзарб вазифалардан бири сифатида Академия фаолиятини такомиллаштириш масаласи кўриб чиқилган эди. Бугунги йиғилишимиз мутлақо янгиланган Академияда ўтказилаётгани ҳаммамизни қувонтирмоқда. Бу ерда ташкил этилган замонавий ситуацион марказ йил давомида амалга оширган ишларимиз натижасидир.

Ўтган йил мобайнида биз бу борада эришган ютуқ ва ижобий мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Шу билан бирга, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш соҳасида ҳали анча муаммолар борлигини қайд этиш зарур. Уларни ҳал қилиш юзасидан 2018 йилда ва келгуси йилларда қаттиқ иш олиб боришимиз лозим.

Мен йил давомида Қуролли Кучларнинг жанговар тайёргарлиги ва қобилиятини таҳлил қилиб бордим. Ҳарбий ўқув машқларини Каттақўрғон полигонида кузатдим, Жанубий-Ғарбий, Шарқий ва Тошкент ҳарбий округларида Мудофаа вазирлиги ва чегара қўшинлари бўлинмаларини, бугун эса Чирчиқ шаҳридаги ҳарбий қисмни бориб кўрдим. Ҳарбий хизматчилар билан суҳбатлашдим, мансабдор шахсларнинг ҳисоботларини эшитдим. Натижада кўп йиллар давомида йиғилиб қолган жиддий, тизимли муаммолар аниқланди. Булар – кадрлар масаласи, қўшинларни замонавий қурол-яроғлар билан таъминлаш, ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш, ёшлар ва ҳарбий хизматчиларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга таллуқли муаммолардир.

Албатта, ўтган йили биринчи навбатда ҳал этилиши керак бўлган кўплаб масалалар бўйича аниқ қарорлар қабул қилинди.

Лекин, тан олишимиз керак, уларнинг барчаси тизимли эмас, балки маълум бир йўналиш ва бўғиндаги муаммоларни бартараф этишга қаратилган ишлардир. Ана шу ҳолатни ҳисобга олиб, Ватанимиз хавфсизлигини мустаҳкамлаш, унинг мудофаа қобилиятини кучайтиришдек ғоят муҳим соҳада кўплаб муаммолар мавжудлигини англаган ҳолда, биз янги Мудофаа доктринасини қабул қилдик. Ушбу ҳужжатда мамлакатимизнинг ҳарбий қурилиши ва Қуролли Кучларни ривожлантириш масалалари бўйича асосий йўналиш ва замонавий ёндашувлар акс эттирилди.

2017 йил 12 декабрда Президент фармони қабул қилиниб, унда мавжуд мураккаб ҳолатдан чиқишнинг таъсирчан ва самарали чора-тадбирлари белгилаб берилди.

Бугун сизлар билан ўтган йилда амалга ошириган ишларимизга якун ясаб, келгусидаги вазифаларимиз ҳақида гаплашиб олишимиз зарур.

Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Ҳозирги вақтда минтақамизда ва дунёда ҳукм сураётган, олдиндан айтиб бўлмайдиган мураккаб шароитда мамлакатимиз хавфсизлиги ва ҳудудий яхлитлигини таъминлаш, жамиятимизда тинчлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш қанчалик катта аҳамиятга эга эканини барчамиз чуқур англаймиз. Бу эса ўтган давр мобайнида эришган ютуқларимиз ва йўл қўйган камчиликларимиз, тўпланиб қолган муаммоларни чуқур таҳлил қилиш, бугун ҳаётнинг ўзи илгари сураётган талабларни ҳисобга олишни тақозо этмоқда.

Биз айни шу асосда мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини мустаҳкамлашни **Ўзбекистонни ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси**нинг устувор йўналишларидан бири сифатида белгилаб олдик. Стратегияга биноан 2017 йилда бошқа соҳалар қаторида ҳарбий қурилиш борасида ҳам кенг қўламли ўзгаришлар амалга оширилди. Қисқа муддатда дастлабки аниқ натижаларга эришдик ва янгиланаётган Қуролли Кучларимиз бўйича стратегик ёндашувни ишлаб чиқдик.

Биринчидан, ташқи сиёсатимизнинг мослашувчанлик ва очиқлик принципларига, энг асосийси, қўшни давлатлар билан дўстона ва амалий муносабатларни ривожлантириш, Ватанимиз суверенитети ва мустақиллигини мустаҳкамлашдек биз учун устувор бўлган тамойилларга таянган ҳолда, мамлакатимиз **Мудофаа доктринаси сифат жиҳатидан янгиланди**. Бу доктринанинг маъно-мазмуни биринчи марта очиқлик хусусиятига эга бўлди. Бу эса бизнинг мудофаа сиёсатимизнинг очиқлигини намойиш этмоқда. Доктринада Ўзбекистоннинг мудофаа соҳасидаги сиёсати бўйича принципиал ёндашувлар, уларни қўллаш асослари, Қуролли Кучлар олдида турган вазифалар, шунингдек, миллий армиямиз қурилиши ва ривожланишини давом эттириш бўйича истиқболли йўналишлар белгилаб берилди.

Барчангизнинг эътиборингизни муҳим бир масалага қаратмоқчиман: Мудофаа доктринаси қоидалари қоғозда қолиб кетмаслиги, биз уларни ҳаётга сўзсиз жорий этишни таъминлашимиз шарт.

Шу муносабат билан Олий Мажлис Мудофаа доктринасини амалга ошириш, бу масала бўйича мунтазам равишда парламент назоратини олиб бориши мақсадга мувофиқдир. Умуман олганда, депутат ва сенаторларимиз мудофаа ва ҳарбий қурилиш масалаларига бефарқ бўлмасдан, бу борада ўз фаолиятларини кучайтиришлари, ҳар бир чоракда икки марта Олий Мажлис палаталарининг йиғилишларида ушбу йўналишдаги ишларнинг аҳволини муҳокама қилиб борсалар, айни муддао бўларди.

Қуйи палата ҳамда Сенатнинг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари бўйича қўмиталари раислари, мудофаа вазири ва бошқа тегишли тузилмалар раҳбарлари қуйидаги вазифаларни амалга оширишлари зарур:

– амалдаги қонунчиликка тегишли ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш, Мудофаа доктринаси асосида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларини стратегик қўллаш бўйича ҳужжатлар қайта ишлаб чиқилишини таъминлаш;

– ҳарбий хизматчилар, жамоатчилигимиз ва чет эллик ҳамкорларимиз ўртасида мудофаа сиёсатимизнинг асосий принципларини тушунтириш бўйича кенг қўламли ишларни ташкил этиш лозим. Бу борада мазкур сиёсатнинг очиқлиги ҳамда хавфсизлик ва мудофаа соҳасида бошқа хорижий мамлакатлар билан амалий муносабатларни ривожлантириш биз учун устувор аҳамиятга эга эканига эътибор қаратиш даркор.

Иккинчидан, Мудофаа доктринаси қоидалари ва мамлакатимизнинг геостратегик жойлашувини ҳисобга олган ҳолда, **ҳарбий округларнинг таркибий тузилиши ва вазифалари** тубдан қайта кўриб чиқилди.

Хусусан, Мудофаа вазирлигининг барча бирлашма ва қисмларининг таркибий тузилмаси тўлиқ янгиланди. Биз бўлинмаларга жанговар тайёргарлик билан тўлақонли шуғулланиш, ҳарбий хизматчиларнинг касбий малакасини ошириш ва ўз йўналиши бўйича вазифаларни аниқ бажариш учун тайёр бўлишига алоҳида эътибор қаратдик. Бунга имкон бермаган тузилмалардан бутунлай воз кечдик.

Шундан келиб чиққан ҳолда, ҳар бир офицер ва сержант эгаллаб турган лавозимидан қатъи назар, ўз фаолиятига танқидий баҳо бериши керак. Улар "Мен келгусида хизматни давом эттиришга муносибманми ёки йўқми?" деган саволга жавоб бериши шарт.

Мен ҳарбий хизматчиларимизнинг жисмоний ва руҳий тайёргарлиги билан боғлиқ бир қатор муаммоларга эътибор қаратмоқчиман. Нега деганда, жисмоний тайёргарлик ҳарбий хизматчилар учун хизмат фаолиятида, ҳарбий карьерасида ва умуман, турмуш тарзида ҳал қилувчи омиллардан бири бўлиши зарур.

Ҳарбий хизматчиларнинг руҳий жиҳатдан чидамли бўлиши ҳақида гапирганда, кейинги пайтда дунёнинг турли минтақаларида содир бўлаётган қуролли тўқнашувларда кўзга ташланаётган бир ҳолатга эътиборингизни қаратмоқчиман. Яъни, жанговар ҳаракатлар давомида шахсий таркиб ўртасидаги йўқотишларнинг асосий қисми кучли руҳий таъсир ва зарбалар билан боғлиқ экани маълум бўлмоқда. Бундай руҳий жароҳатларни ҳатто тинч ҳаёт шароитида ҳам даволаш жуда мураккаб масаладир.

Шу муносабат билан тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарлари барча тоифадаги ҳарбий хизматчиларнинг жисмоний ва руҳий тайёргарлиги бўйича принципиал жиҳатдан янги меъёрий ҳужжатлар ишлаб чиқиши зарур. Бу борада асосий эътиборни ҳарбий-амалий масалаларни ҳал этишга йўналтириш лозим. Ҳарбий хизматчилар ҳар томонлама соғлом ва чидамли бўлиши, ҳар қандай мураккаб жисмоний ва руҳий синовларга бардош бериши керак.

Қўшинлардаги ташкилий-штат ўзгаришларига оид масалаларга яна бир бор эътибор қаратиб, таъкидлаб айтмоқчиман: ҳозирги пайтда Мудофаа вазирлиги томонидан қўшинларни янги ташкилий тузилмага ўтказиш ишлари бошланди. Бу ишлар янги ўқув йилига қадар якунланиши зарур.

Ана шу чора-тадбирлар ҳақида гапирганда, мудофаа вазири ва унинг ўринбосарлари эътиборини ушбу вазифаларнинг нақадар муҳим эканига қаратмоқчиман. Уларнинг ижросини шахсан ўзим назорат қилиб бораман.

Қуролли Кучлар Бош штаби бошлиғи П.Эргашев бу борада фақат механизм яратиш эмас, балки уни самарали ишлатиш ўта муҳим аҳамиятга эга эканини чуқур англаб етиши керак. Қўшинлар исталган дақиқада ўз олдига қўйилган вазифаларни бажаришга қодир бўлиши керак. Улар жанговар тайёргарликнинг янги тизими бўйича мунтазам шуғулланиб бориши, барча ҳарбий хизматчилар ҳақиқий профессионал кадр бўлиши учун ўз соҳасини пухта эгаллаши шарт.

Нима учун бу талаблар бугун кун тартибига кескин қилиб қўйилмоқда? Чунки, Мудофаа вазирлигидаги кўплаб мансабдор шахслар ишончни оқламагани, ўзларини кўрсатишда сусткашликка йўл қўйгани, уларда ташаббус йўқлиги, мустақил қарорлар қабул қилишни, масъулиятни ўзига олишга тайёр эмаслиги бунга сабаб бўлмоқда.

Ҳолбуки, уларга ўз қобилиятини амалда намоён этиши учун барча имкониятлар яратиб берилган эди. Бундай камчиликлар мудофаа вазирлиги собиқ раҳбарияти фаолиятининг натижаси, десак хато бўлмайди. Очиқ айтиш керак, улар асосан эски усуллар билан ишлаб, қўшинлар билан мунтазам алоқа ўрнатмаган, ҳарбий кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор қаратмаган, зарур ҳолларда мустақил қарор қабул қилишда уларга қатъият етишмаган.

Афсуски, бунинг оқибатида бизда кўп ҳолларда ҳарбий бошлиқлар тепадан буйруқ кутиб ўтиришга ўрганиб қолди. Яна бир бор такрорлаб айтаман: ҳар бир командир ва қўмондон ўз ҳарбий қисми ва округининг шароитидан, мавжуд жанговар вазиятдан келиб чиққан ҳолда, тезкорлик билан ҳар томонлама асосланган, мустақил қарор қабул қилишга қодир бўлиши шарт.

(Давоми 2-саҳифада)

YOSHLAR PRESS-KLUBIDA

Кумар БЕГНИЯЗОВА

БОШЛАНИШИ ЁМОН ЭМАС

Қорақалпоғистон Республикасида Ёшлар пресс-клуби иш бошлади. Унинг илк сессияси Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ҳудудий кенгашида ўтказилди. Тадбирда ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга масъул ташкилотлар экспертлари, фаол ёшлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Абатбай ДАНИЯРОВ,
Ёшлар иттифоқи Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши раиси:

— Ёшлар — катта куч. Улар шижоати ва билими билан кўп ишга қодир. Янги ташкилотимиз қисқа фурсатда бир қатор амалий лойиҳалар билан ёшлар ичига кириб борди. Профилактик ҳисобда турган ўсмирлар эътиборимиздан бироз четда қолиб келаётганди. Энди ёшлар муаммоларини жойида ҳал этиш механизми яратилди. Ўтган йили тунги рейдлар давомида 50 га яқин қонун бузилиш ҳолатини аниқладик. 200 нафар ёш фаол ҳаётга қайтарилди. Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ўртасидаги имзоланган меморандум доирасида шу кунгача беш нафар ёшни кафилликка олдик. Улар суд залидан озод этилди. Кўплаб ўғил-қизлар Ёшлар марказидаги турли тўгаракларда бепул таълим олмоқда.

УЙҒОНАЙЛИК!

Аманжол АЯПОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазири:

— Таълим-тарбия соҳасида бўшлиқ пайдо бўлишига йўл қўймаслик керак. Ёшларни катта ҳаётга тайёрлайдиган маскан — мактаб. Ўқувчилар теран билим олиши учун ҳали етарли куч сарфлаётганимиз йўқ. Чунки баъзан мактаб болалари жиноятга қўл урмоқда. Халқ таълимидаги деярли барча таълим муассасалари замонавийлаштирилди. Билим сифатини оширишда инновацион лойиҳаларни ҳам қўллаяпмиз. Аммо тарбияга келганда барибир оқсаяпмиз. Нега? Чунки четдан келаётган "оммавий маданият" фарзандларимизнинг фикрини чалғитмоқда. Биз эса, ҳалиям кийиниш маданияти ҳақида гапириб юрибмиз. Ваҳоланки, виртуал дунёдан қанчадан-қанча кўринишдаги вируслар тарқалаётир. Уларга қарши иммунитет ҳосил қилиш керак. Ёшларни ўзлари қизиққан машғулотларга жалб этиш, фанларни чуқурлаштириб ўқитиш, ўйлайманки, ўз самарасини беради.

Қалб тарбияси масаласида мудраш ярамайди, азизлар. Уйғонайлик! Бугун жамиятимизга уйғоқ қалблар керак.

ЖИНОЯТЧИЛИК КАМАЙГАН, АММО...

Кенгесбой НУРАБУЛЛАЕВ,
Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги бўлим бошлиғи:

— Ҳеч ким онадан жиноятчи бўлиб туғилмайди. Инсонни жамиятдаги салбий омиллар жиноятчига айлантиради. Демак, жиноятнинг кўпайишига ҳаммамиз айбдормиз. Ҳали вояга етмаган йигит-қизлар қинғир йўлдан юрганига ачинамиз. Улар билан суҳбатлашсак, қарашлари, мақсадлари кўнглимизни бироз ранжитади. Баъзи ёшлар икки оғиз жумлани келиштириб гапиролмайди. Бунга нима дейсиз?! Ота-онага ақл ўргатиб бўлмаса, мактабга ҳам тил теккизгинг келмайди, жамиятга-ку ундан нари! Кўпчилик ички ишлар ходимидан сесканади. Биз бешафқат эмасмиз, эл осойишталиги учун курашамиз.

Бу йил ёшлар жиноятчилиги 17 фоизга камайиб, 2 минг 500 та жиноятни профилактика инспекторларимиз ўз вақтида аниқлади. Ёшлар иттифоқи кўмагида адашганларни фаол ҳаётга қайтардик.

* * *

Сессия давомида Қорақалпоғистон Республикаси Ўрта махсус касб-ҳунар таълими бошқармаси бошлиғи Пийшенбай Сейтмуратовнинг ҳам фикрлари тингланди. Якунда экспертлар журналист ва ёшларнинг саволларига жавоб берди.

MUNOSABAT

КЎНГЛИМИЗДА ИШОНЧ ЧИРОҒИ ЁНДИ

Махсума МИРБОБОЕВА,
Юқори Чирчиқ туманидаги 39-умумтаълим мактаби ўқитувчиси

Агар бугун дунёнинг энг фаол китоб тарғиботчиси аниқланганида, шубҳасиз, Президентимиз Шавкат Мирзиёев биринчи ўринни олган бўларди. Сабаби Юртбошимиз ҳар бир чиқишида бизни китобхон бўлишга чорламоқда. Хусусан, ўтган ҳафтада халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида ҳам бу масалага эътибор қаратилди.

Айниқса, ҳокимлар, пахта эмас, ҳудуд аҳолисининг маънавий ҳаёти билан шуғулланишини айтганида тўлқинланиб кетдим. Очиғи, бундай гапни сира кутмагандим. Кейин ўйладим, ҳоким маънавият тарғиботчиси бўлиши, аввало, ёшлар учун яхши-ку! Тасаввур қилинг, ҳоким биз, ўқитувчилардан: "Болалар қандай китоб ўқияпти? Ўзингиз уларга ўрнак бўла олаяпсизми?" деб сўраса, нафақат иқтисодий балки ижтимоий-маънавий ҳаётимиз тубдан ўзгаради!

Одам моддий етишмовчиликка кўникиши, уни сабр-бардош билан енгиб ўтиши мумкин. Аммо маънавий қашшоқлик муқаррар таназзулга олиб келади. Агар ўтмиш китобини варақлаб, бир замонлар йўқликка юз тутган қавмлар тарихига назар солсак, бунга яна бир бор амин бўламиз. Демак, буюк келажакни қурмоқчи бўлган авлод китобхонликни асосий машғулотга айлантирмоғи даркор.

Шу ўринда бир мулоҳазани айтиб ўтмоқчи эдим. Бугун савдо расталаримиз турли адабиётлар билан бойитилган. Кишининг дили яйрайди. Аммо гуруч курмаксиз бўлмагани каби китоб дўконларида мазмуни ҳаминқадар, ўқувчининг вақтини ўғирлашдан бошқасига ярамайдиган китоблар борлиги кишини ўйлантиради. Ишонамизки, тез орада ҳокимларимиз Президент чақириғига жавобан ўз ҳудудида бундай муаммоларни ижобий ҳал этади.

Юртбошимизнинг ҳаж сафарига дуч келган фуқарони юбормасдан, шунга муносиб шахсларни танлаб олиш хусусидаги фикри ҳам ўринли. Бунинг замирида маънавий аҳволимизни ўнглаш мақсади мужассам. Айни пайтда бу барчани ҳушёр торттиради. Атрофимиздан шундай номга муносиб инсонларни излай бошлаймиз. Улар биримизга қўшни, бошқамизга яқин қариндош.

Бир сўз билан айтганда давлат раҳбарининг вилоятимизга ташрифи чинакам тарихий воқеа бўлди. Кўнглимизда яна бир бора буюк келажагимизга бўлган ишонч чироғини ёқди.

www.yoshlarovozi.uz
yoshlarovozi@umail.uz

O'ZBEKISTON YOSHLAR ITTIFOQI

YOSHLAR OVOZI

ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИМИЗ – МАМЛАКАТИМИЗ БАРҚАРОРЛИГИ ВА ТАРАҚҚИЁТИНИНГ МУСТАҲКАМ КАФОЛАТИДИР

(Бошланиши 1-саҳифада)

Мен мудофаа вазирининг тавсиясига биноан, вазирнинг иккита ўринбосари, Қуролли Кучлар академияси раҳбари ва Чирчиқ ҳарбий билим юрти бошлиғини лавозимидан озод қилдим. Ҳозиргача ҳарбий округ қўшин қўмондони вазифасини вақтинча бажариб келаётганлардан бири бу лавозимга тасдиқланмади.

Айни пайтда, қўйилган талабларга жавоб бермаётган ва қўшинлар билан фаол ишлашдан ўзини четга олган 40 га яқин ҳарбий хизматчи мудофаа вазири томонидан ишдан бўшатилгани, 36 нафарининг лавозими пасайтирилгани нимадан далолат беради? Бу биринчи навбатда, соҳада ҳарбий кадрлар фаолиятини аниқ баҳолашнинг рейтинг тизими мавжуд эмаслигини, оқибатда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ишлари қониқарсиз эканини кўрсатади.

Мана шу ва бошқа мавжуд камчиликларни бартараф этиш, тизимда барча ишларни замон талаблари даражасида ташкил этиш, ҳарбий соҳада ислоҳотларни янада чуқурлаштириш мақсадида мен Бош штаб бошлиғи ҳамда барча ҳарбий округ қўмондонларини янгитдан тайинладим.

Шу муносабат билан барчангизни огоҳлантириб айтмоқчиман: 2018 йил сизлар учун катта синов йили бўлади. Нега деганда, ҳар қайси округ олдида турган вазифалар, мавжуд таҳдид ва хавф-хатарлар бир-бирига ўхшамайди. Буни ҳар қайси раҳбар чуқур билиши ва ўз фаолияти учун зарур хулоса чиқариб олиши даркор.

Яна бир муҳим масала – Мудофаа вазирлиги қисмлари ва муассасалари сонини оптималлаштириш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар доирасида ҳарбий шаҳарчаларни инвентаризациядан ўтказиш зарурати юзага келмоқда.

Шу муносабат билан Бош вазирнинг биринчи ўринбосари А.Раматов ва жойлардаги давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари мудофаа вазири А.Азизов билан биргаликда барча истиқболли ҳарбий шаҳарчалардаги мавжуд ҳолатни, масалага жиддий ёндашган ҳолда, пухта таҳлил қилиши зарур.

Бу борада бўшаётган ҳарбий шаҳарчаларни белгиланган тартибда тегишли идораларга бериш ва келгусида улардан мақсадли ва оқилона фойдаланиш бўйича назорат ўрнатиш Бош вазир А.Арипов зиммасига юкланади.

Кейинги пайтларда Қуролли Кучларнинг ташкилий тузилмаси бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар ҳақида сўз юритганда, Миллий гвардия ташкил этилганини алоҳида таъкидлаш лозим. Маълумки, бу махсус ҳарбий бўлинма фаолияти жамият ва давлат хавфсизлигини таъминлаш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқариш, аҳолини турли террорчилик хатарларидан, жиноий ва бошқа ноқонуний хатти-ҳаракатлардан ҳимоя қилишга қаратилган.

Қисқа вақт ичида Миллий гвардия мамлакат хавфсизлигини таъминлаш тизимидаги муҳим бўғинга айланди ва Қуролли Кучлар таркибий қисмлари билан яқин ҳамкорлик ўрнатди.

Афсуски, охирги 15-20 йил давомида жамоат тартиби ва хавфсизлигини сақлаш масалаларига нотўғри ёндашув туфайли бу муҳим масала эътиборимиздан четда қолиб келди. Жумладан, Хавфсизлик кенгаши ҳам бунга етарлича эътибор бермаганини очиқ айтиш керак. Бу тизимнинг аниқ эгаси бўлмаган, бу масалалар билан шуғулланадиган бўлинмалар гоҳ Ички ишлар вазирлиги, гоҳ Мудофаа вазирлиги тасарруфида бўлиб келган. Шу сабабли ушбу бўлинмалар ўз ўрнини тополмади. Жамоат тартиби ва хавфсизлигини сақлаш бўйича ўқув машқлари деярли ўтказилмаган. Тезкор вазифаларни бажариш зарур бўлган пайтда турли бюрократик тўсиқларга дуч келинган. Натижада тезкор қарорлар ўз вақтида қабул қилинмаган, вазифалар самарали бажарилмаган.

Ҳолбуки, бутун дунёда мамлакат ичида тартиб-интизом ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш билан армия эмас, Мудофаа вазирлиги эмас, балки алоҳида тузилмалар шуғулланади.

Маълумки, бугунги кунда биз **“Хавфсиз шаҳар – хавфсиз мамлакат”** концепцияси асосида юртимизда жамоат тартибини таъминлашга қаратилган катта ишларни амалга оширмоқдамиз. Шу муносабат билан мана шу **янги тузилма, яъни, Миллий гвардия ташкил этилди.** Энди бундан буён ҳар бир шаҳар ва вилоятда хавфсиз ҳудуд лойиҳасини амалга ошириш, жамоат тартибини сақлаш учун Ички ишлар вазирлиги билан бирга Миллий гвардия масъул ва жавобгар этиб белгиланади. Бу вазифаларни бажариш учун Миллий гвардия жойлардаги давлат ҳокимияти идоралари, жамоат ташкилотлари билан яқин ҳамкорликда фаолият олиб боради.

Шу муносабат билан Миллий гвардия қўмондони Б.Тошматовга ташкилий ишларни тезроқ якунлаб, ўзининг бевосита вазифаси бўлган жамоат тартиби ва хавфсизлигини сақлаш масаласи билан яқиндан шуғулланиш топширилади. Бундан буён мамлакатимизда жамоат тартиби ва хавфсизлигини сақлаш масаласига ички ишлар вазири П.Бобожонов ва Миллий гвардия қўмондони Б.Тошматов шахсан жавобгар бўлади.

Ҳозирги пайтда Миллий гвардия томонидан қўшинлар фаолиятининг самарадорлигини оширишга йўналтирилган тадбирлар амалга оширилмоқда, шунингдек, ўз Ватанига садоқатли, юқори малакали ҳарбий кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш бўйича ишлар давом эттирилмоқда.

Учинчидан, мамлакатимиздаги барча турдош корхоналарни бирлаштирган **Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитасининг ташкил қилиниши** миллий мудофаа-саноат комплексини шакллантириш йўлидаги биринчи ва муҳим қадам бўлди.

Шуни очиқ тан олиш керакки, тегишли илмий ва саноат салоҳиятига эга бўлган ҳолда, биз 25 йил давомида мамлакатнинг мудофаа-саноат комплексини ташкил қилишга умуман эътибор қаратмадик. Бу эса, табиийки, Қуролли Кучларни ҳарбий техника ва қурол-яроғлар билан таъминлаш даражасига салбий таъсир кўрсатди.

Масалан, радио алоқа ускуналарини ишлаб чиқариш бўйича биз амалга оширган лойиҳани олайлик. Ўзингиз гувоҳ бўлганингиздек, уни ҳаётга жорий этиш учун бор-йўғи тўққиз ой етарли бўлди. Бу ҳақда жиддий ўйлаб кўриш керак.

Жаҳон тажрибасидан маълумки, ривожланган мудофаа саноати инновацион ва юқори технологияларга асосланган иқтисодиётнинг энг муҳим таркибий қисмларидан бири ҳисобланади.

Ишончим комилки, иқтисодиётнинг тўлақонли мудофаа секторини шакллантириш бўйича биз бошлаган иш яқин келажакда миллий армиямизни қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминлаш билан бирга қўшимча иш ўринлари яратиш, мамлакатимиз иқтисодиётини диверсификация қилиш имконини ҳам беради.

Ушбу йўналишда ҳарбий ва икки хил мақсадда фойдаланиш мумкин бўлган, импорт ўрнини босадиган, рақобатбардош ва экспортга йўналтирилган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга қаратилган комплекс вазифаларни ҳам ҳал қилишимиз керак.

Мамлакатимизда мудофаа саноати комплексини ривожлантириш бўйича улкан салоҳият ва имкониятлар мавжуд. Бироқ биз улардан умуман фойдаланмаяпмиз. Масалан, жойлардаги давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари ҳудудларда ҳарбий хизматчилар учун махсус кийим-кечаклар, экипировка, турли асбоб-ускуналар, қуруқ паёклар ишлаб чиқариш, икки хил мақсадда фойдаланиш мумкин бўлган маҳсулотларни тайёрлайдиган цехларни ташкил қилиш бўйича катта имкониятларга эга. Буларнинг барчаси бизга қўшимча иш ўринлари яратишда жуда қўл келади. Президентнинг яқинда эълон қилинган фармони билан сизларга бу борада тегишли ваколатлар берилган. Сизлар ҳарбий қўшин турларининг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиб, бу йўналишда ишни тўғри ташкил этишингиз мумкин-ку!

Энди вилоят ҳокимлари ва округ раҳбарларининг фаолиятига шу вазифа қандай бажарилаётганига ҳам қараб баҳо берамиз.

Биз Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитасини Тошкент қишлоқ хўжалиги техникаси заводи ҳудудида жойлаштириш ҳақида қарор қабул қилдик. Нега деганда, мазкур қўмитанинг бошқарув аппарати бевосита ишлаб чиқариш муҳитида доимий фаолият олиб бориши лозим.

Бош вазир ўринбосари Н.Отажонов ва Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси раиси А.Ибодуллаев 2018 йилда қўмита фаолиятини самарали ташкил қилиш бўйича “йўл харитаси” ишлаб чиқишни қисқа муддатда якунлаб, Қуролли Кучларнинг бугунги ҳолати ва келажак истиқболларини ҳисобга олиб, уни амалга оширишга киришиши зарур.

Бу борада тегишли муассасалар ва хорижий ҳамкорларимизнинг етакчи ташкилотлари билан битимлар тузиш ва давлатлараро қўмиталар йиғилишларини ўтказган ҳолда, тўғридан-тўғри яқин ҳамкорликни йўлга қўйиш керак.

Бош вазир А.Арипов, Бош вазир ўринбосари Н.Отажонов, Хавфсизлик кенгаши котиби В.Маҳмудов, Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси раиси А.Ибодуллаев, Фанлар академияси президенти Б.Йўлдошев 15 кун муддатда бу масала бўйича тегишли ҳужжатларни тайёрлаб, кўриб чиқиш учун киритсин.

Тўртинчидан, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда жойлардаги давлат ҳокимияти органларининг фаоллигини ва ролини ошириш бўйича ишлар сифат жиҳатдан бутунлай янги босқичга кўтарилди. **“Миллий армиямиз – бизнинг ифтихоримиз ва ғуруримиз”** тамойили асосида ҳудудларда мудофаа соҳасида ягона давлат сиёсатини юритиш, армия ва халқнинг якдиллигини таъминлаш мақсадида **ҳарбий-маъмурий секторлар** ташкил этилди.

Барчамиз бир фикрни яхши англаб олишимиз керак: эл-юртимизнинг тинчлигини таъминлаш мақсадида бугун мудофаа соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг қанчалик самара бериши армия ва халқнинг бирдамлигига боғлиқ.

Афсуски, ёшларни, умуман, мамлакатимиз аҳолисини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишларига Мудофаа вазирлиги ва бошқа дахлдор идоралар томонидан етарли аҳамият берилмаган, десак, ҳақиқатни айтган бўламиз.

Биз бу борада қуйидаги ҳолатларни ҳисобга олган ҳолда, ҳарбий-маъмурий секторлар ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилдик.

Биринчидан, ҳарбий округлар ва жойлардаги давлат ҳокимияти органлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик даражаси қўшинларда вужудга келган долзарб муаммоларни ҳал қилиш бўйича ишларни самарали олиб бориш имконини бермаётган эди.

Бу тадбирлар асосан муддатли ҳарбий хизматга чақирувлар, ҳарбий хизматчиларни захирага бўшатиш ва шунингдек, байрамлар пайтидаги биргаликдаги фаолият билан чекланар эди.

Иккинчидан, ҳарбий округлар ва қисмларнинг мансабдор шахслари томонидан аҳоли билан мулоқот йўлга қўйилмаган эди. Эл-юртимизни ҳарбий қурилиш ва мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш соҳасидаги ўзгаришлардан хабардор қилиш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлик бўйича ишлар олиб борилмаган эди.

Учинчидан, маҳаллий бюджетлар маблағларини ҳарбий қисмлардаги устувор аҳамиятга молик лойиҳаларни молиялаштириш учун жалб қилиш бўйича амалий механизм йўқ эди. Бу ҳол ҳарбий-ватанпарварлик, ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш, ҳарбий инфратузилмаларни ривожлантириш билан боғлиқ масалаларни тез ва самарали ҳал этиш имконини бермас эди.

Тўртинчидан, энг ёмони, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик ва маънавий-ахлоқий қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш ва ўқитиш, навқирон авлодимизни бизнинг халқимизга мутлақо бегона бўлган бузғунчи ғоялардан ҳимоя қилиш масалаларига зарур даражада эътибор қаратилмади.

Айниқса, диний экстремизм ғояларига берилиб, йўлдан адашган ёшларни соғлом турмуш тарзига қайтаришда биз Қуролли Кучлар сафида хизмат қилаётган аскар ва офицерларимизнинг салоҳиятидан фойдалана олмаяпмиз.

Ҳолбуки, Ватан ҳимоясида тобланган мард ўғлонларимиз ўзининг мардлик ва жасурлик фазилатлари, юксак ватанпарварлик туйғуси билан обрў-эътибор қозонган ҳарбий хизматчиларимиз ёшларга ҳар томонлама ибрат ва ўрнак намунаси бўлиши мумкин.

Бир фикрни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак: армияни моддий жиҳатдан барча замонавий зарур техника ва жиҳозлар, қурол-яроғлар билан таъминлаш мумкин. Аммо шахсий таркиб маънавий жиҳатдан заиф бўлса, яъни, аскар ва офицерларимизда жанговар руҳ, Ватанга меҳр ва садоқат, унинг тақдири учун масъулият бўлмаса ёки уларнинг ўртасида бепарволик ҳукм сурса, бундай ҳолат ниҳоятда нохуш оқибатларга олиб келиши мумкин.

Бугунги йиғилишнинг барча иштирокчилари ва жойлардаги давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари ушбу масалани улкан ҳаётий аҳамиятга эга, мамлакатимиз ва фуқароларимиз хавфсизлигига, миллий армиямизнинг мудофаа қобилиятига бевосита таъсир кўрсатадиган ўта муҳим вазифа сифатида қабул қилсин.

Бешинчидан, ёш авлодимизда қатъий ҳаётий позиция ва Ватанимиз тақдири учун юксак масъулият туйғусини шакллантириш алоҳида муҳим аҳамиятга эга. Шуни ҳисобга олиб, мамлакатимизда **ўрта мактабдан бошлаб олий ўқув юртларигача қамраб оладиган узлуксиз ҳарбий таълим ва ватанпарварлик тарбияси бўйича ўзига хос ноёб ва яхлит тизим яратилмоқда.** Ушбу тизим мутлақо янги Қуролли Кучлар академиясини шакллантиришни, ҳарбий билим юртлари, лицей ва коллежлар фаолиятини такомиллаштиришни, **“Темурбеклар мактаби”** ҳарбий академик лицейлари ташкил этишни кўзда тутади.

Айни вақтда, айтиш жоизки, кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан, ҳарбий кадрларни тайёрлаш тизими замон талабларига тўлиқ жавоб бермайди. Бунинг сабаби – айрим мансабдор шахслар, масаланинг моҳияти ва аҳамиятини етарли даражада тушунмагани билан боғлиқ десак, тўғри бўлади.

Академияда ўқув жараёнини ташкил қилишда эскича ёндашувлар ҳали ҳам бартараф этилмаган. Бундай ҳолат билан муроса қилиб бўлмайди. Биз бу масалада доимо замон билан бирга қадам ташлашимиз, керак бўлса, ундан олдинда юришимиз зарур. Академияда ва бошқа ҳарбий ўқув юртларида замонавий шарт-шароитларни хўжакўрсинга яратганимиз йўқ. Аксинча, курсантларимиз ва тингловчиларимиз таълим соҳасида энг илғор, инновацион билим ва кўникмаларга эга бўлиши зарур. Мана, бизнинг асосий мақсадимиз.

Бундан ташқари, ҳарбий қўшинларни замонавий техника ва қурол-яроғ билан таъминлаш масаласининг долзарб аҳамиятга эга эканини ҳисобга олиб, юқори малакали офицер кадрларни тайёрлашда хорижий тиллар, жумладан, рус тилини ўрганишга алоҳида аҳамият бериш даркор.

Шунингдек, авлодлар ўртасида узвийлик ва устозлик анъаналари йўқолгани ҳам ўткир муаммо бўлиб қолмоқда. Бунинг сабаби, биринчи навбатда, айрим раҳбарларнинг ўзига ўринбосарлар тайёрлаш, ўзининг “иссиқ жойи”ни ёшларга бўшатиб беришни хоҳламаслиги билан боғлиқ. Улар ёшларнинг малакасини ошириш ва хизмат пиллапояларидан кўтарилишига онгли равишда тўсиқ бўлмоқда, десак, буям ҳақиқат.

Мен эътибор қаратмоқчи бўлган яна бир масала, бу – кадрларимизни хорижий давлатларда тайёрлаш билан боғлиқ. Маълумки, биз ошиб-тошиб кетган бой давлат эмасмиз. Шунинг учун бу масалага чуқур ўйламасдан ёндашишга ҳаққимиз йўқ. Бу борада номзодларни ҳар томонлама пухта саралашимиз ва тайёрлашимиз керак. Токи, улар олган билим ва тажрибаларини кейинчалик амалда қўллаш ва жорий этишга қодир бўлсин. Шу билан бирга, янги билим ва ғояларни янада кенг ёйиш мақсадида ҳарбий ўқитувчиларимизни чет элларда тайёрлаш масаласига катта эътибор қаратиш зарур.

Бош вазир А.Арипов, Давлат маслаҳатчиси Р.Қосимов, мудофаа вазири А.Азизов Академия фаолиятини такомиллаштириш бўйича ишларнинг биринчи босқичини ўз вақтида ва сифатли якунига етказишни, навбатдаги чора-тадбирларни амалга ошириш, жумладан, тегишли инфратузилмаларни яратишни таъминласин.

Миллий гвардия қўмондони Б.Тошматов Ҳарбий-техника институти фаолиятини такомиллаштириш бўйича қабул қилинган чора-тадбирларни сифатли ва тўлиқ амалга оширишни таъминласин. Бу жараёнда ўзи шахсан иштирок этиб, мазкур институтни мамлакатимизнинг энг яхши олий ўқув юртларидан бирига айлантириши лозим. Келгусида армиямиз учун юксак малакали тайёр кадрлар, керак бўлса, Қуролли Кучлар қўмондонлари даражасидаги номзодлар захираси айнан мана шу ўқув юртидан етишиб чиқиши зарур.

Бош вазир А.Арипов, Бош вазир ўринбосари Ж.Кўчқоров, Давлат маслаҳатчиси Р.Қосимов, Миллий гвардия қўмондони Б.Тошматов Ҳарбий-техника институтининг моддий-техник базаси ва кадрлар салоҳиятини ошириш бўйича бир ой муддатда Президент қарори лойиҳасини тайёрлаб, белгиланган тартибда киритсин.

Мудофаа вазири ўринбосари А.Икромов:

– юқорида айтиб ўтилган муаммоларни ҳисобга олган ҳолда, кадрлар билан ишлаш, уларни тайёрлаш ва малакасини ошириш бўйича самарали тизим фаолиятини таъминласин, олий ҳарбий таълим муассасаларимиз билан мамлакатимиздаги ва хориждаги етакчи олий ўқув юртлари ўртасида яқин ҳамкорликни йўлга қўйсин;

– бой амалий тажрибага эга бўлган ҳарбий хизматчилар ва ходимлар орасидан энг муносиб шахсларни ўқитувчилик фаолияти учун танлаб олиш бўйича самарали тизимни жорий этсин. Танлаб олинган ўқитувчилар малакасини оширишни шундай йўлга қўйиш керакки, улар ёш кадрларни тайёрлашда ўз салоҳиятини янада тўлиқ сафарбар этишга эришсин. Шу муносабат билан биз баъзи ҳарбий пенсионерларни ўқитувчилик фаолиятига жалб этиш бўйича қарор қабул қилдик.

Миллий гвардия қўмондони Б.Тошматов Миллий гвардия ўқув юртларида ҳам худди шундай тизимни жорий этсин.

Шу муносабат билан Қуролли Кучлар академияси қошида мамлакатимиздаги барча ҳарбий таълим йўналишидаги олий ва ўрта махсус билим юртлари фаолиятини ўқув жараёни ва илмий нуқтаи назардан мувофиқлаштирадиган Илмий-методик кенгаш ташкил этилсин. Ушбу кенгашга раислик қилиш Хавфсизлик кенгаши котиби В.Маҳмудовга, кенгаш раисининг ўринбосари вазифаси эса Давлат маслаҳатчиси Р.Қосимов зиммасига юклатилсин.

Олтинчидан, ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш бўйича амалга оширилаётган саъй-ҳаракатларимизнинг мантиқий давоми сифатида **Қуролли Кучлар тизимида Ўзбекистон ёшлар иттифоқининг бошланғич ташкилотлари ташкил этилди** ва ўз фаолиятини бошлади. Бу, ўз навбатида, ёш ҳарбий хизматчиларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнига жалб этиш, интеллектуал ва ижодий салоҳиятини рўёбга чиқаришга хизмат қилмоқда.

Маълумки, ҳозирги вақтда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи томонидан мамлакатимиздаги ҳарбий тузилмалар билан биргаликда униб-ўсиб келаётган ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича иш олиб борилмоқда ва унинг самарасини ошириш лозим.

Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгашининг минтақавий тузилмаларини ташкил этиш орқали мазкур кенгашнинг вазифалари қайта кўриб чиқилди ва кенгайтирилди. Ушбу кенгаш ва унинг тузилмалари бугунги кунда жамоат бирлашмалари, фуқаролик жамияти институтлари ва ҳарбий қисмлар ўртасида яқин ҳамкорликни таъминлаш бўйича ишончли кўприкка айланди. Улар ҳарбий хизматчилар ва чақириққача бўлган ёшлар ўртасида юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни шакллантириш, ҳарбий хизмат нуфузини ошириш, ҳарбий хизматчиларни ҳуқуқий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишни кучайтиришга хизмат қилмоқда.

Ушбу йўналишда амалга оширилаётган ишларнинг самарасини ошириш мақсадида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Қ.Куронбоев, Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши раиси И.Мирзаалиев, Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари А.Қодировга тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда алоҳида дастур ишлаб чиқиш вазифаси топширилади.

Еттинчидан, хорижий мамлакатлар билан ҳамкорлик алоқаларимиз сезиларли даражада фаоллашди. Чет эллик шерикларимиз билан ҳарбий ва ҳарбий-техник ҳамкорликни мустаҳкамлаш бўйича **13 та амалий ҳаракатлар режаси ёки “йўл харитаси” амалга оширилмоқда**.

Бу ўринда шуни таъкидлаш керакки, ҳарбий соҳада халқаро миқёсдаги тадбирлар сони кўпайишига қарамасдан, Мудофаа вазирлиги қўшинлари фаолиятига илғор хорижий тажрибаларни амалий жиҳатдан жорий этиш даражаси пастлигича қолмоқда. Орттирилган тажрибани ўрганиш ва жорий қилиш борасидаги ишлар тизимли асосда олиб борилмаяпти.

Шу муносабат билан мудофаа вазири А.Азизов бу масалага ҳам алоҳида эътибор қаратиши зарур. Миллий армиямизни замонавий қурол-яроғ ва техникалар билан таъминлаш жараёнида ҳарбий хизматчиларимизни профессионал жиҳатдан шунга мос равишда тайёрлаш ҳал қилувчи вазифалардан бири бўлиб турибди.

Қуролли Кучлар Бош штаби бошлиғи П.Эргашев қўшинларнинг жанговар тайёргарлиги бўйича тизимни такомиллаштириш доирасида ушбу масалага ҳам жиддий эътибор қаратсин. Айниқса, ҳарбий хизматчилар томонидан замонавий техника ва қурол-яроғларни пухта эгаллаш, уларни асраб-авайлаб ишлатиш, бу борада ёқилғи-мойлаш материаллари, ўқ-дори ва бошқа ресурслардан оқилона фойдаланиш устидан қатъий назорат ўрнатишга алоҳида аҳамият бериш зарур.

Саккизинчидан, мамлакатимизда **ҳарбий хизматчиларни, уларнинг оила аъзолари ва фахрийларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтириш** бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда.

Ҳудудларда кўп қаватли уйлар босқичма-босқич фойдаланишга топширилмоқда. Ҳарбий хизматчиларни уй-жой билан таъминлаш борасида, жумладан, узоқ муддатли имтиёзли ипотека кредитлари берилишини кўзда тутадиган янгича ёндашувлар жорий этилмоқда.

Ҳозирги кунга қадар мамлакатимиз ҳудудларида 28 та ана шундай уй-жой фойдаланишга топширилди, 522 нафар ҳарбий хизматчининг оиласи замонавий, шинам квартиралар билан таъминланди.

Яқин икки ой ичида яна 720 нафар ҳарбий хизматчининг оиласи янги уйларга кўчиб ўтади. Бу ишлар доимий асосда давом эттирилиб, ҳар йили 1500 нафар Ватан ҳимоячисининг оиласи уй-жой билан таъминланади.

Афсуски, бу масалада ҳам барча раҳбарлар берилган топшириқнинг маъно-моҳияти ва аҳамиятини тўлиқ тушуниб етмаяпти. Натижада ушбу лойиҳани бошлаш ҳеч бир сабабсиз бир неча ойга чўзилиб кетди ва шахсан ўзим ушбу масала билан шуғулланишимга тўғри келди.

2018 йил учун режалаштирилган уйларни қуриш бўйича ишлар бугуноқ бошланиши керак. Нега деганда, жорий йилда ҳарбий хизматчиларнинг оилалари учун юртимизнинг барча ҳудудларида 100 та кўп қаватли уй қуриш белгиланган. Бу борада қандайдир баҳона ёки сабабларни рўкач қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ, бу масала бўйича талаб қаттиқ бўлади.

Бундан ташқари, қўшинларни озиқ-овқат билан таъминлаш бўйича биринчи марта **аутсорсинг тизими** жорий қилинди. Аутсорсинг дегани шуки, ҳарбий хизматчиларга кунлик овқат тайёрлаб бериш билан энди армиянинг ўзи эмас, балки мустақил ташкилотлар шуғулланади. Бу ишни ташкил қилиш жойлардаги ҳокимиятларга топширилади. Бундай тизимнинг жорий этилиши шахсий таркибни унга хос бўлмаган вазифалардан озод қилиб, ҳарбий хизматчиларнинг бутун куч-ғайратини ўз профессионал малакасини оширишга қаратиш имконини беради. Биз бу йўналишдаги ишларни албатта давом эттирамиз.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Барчангизнинг эътиборингизни муҳим бир масалага қаратмоқчиман. Бундан буён мен қайси ҳудудга хизмат сафарига борадиган бўлсам, биринчи куни жойлардаги ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар қандай бораётгани билан танишаман. Иккинчи куни эса, шу ҳудуддаги ҳарбий-маъмурий секторлардаги аҳволни ҳар томонлама ўрганиб чиқаман. Йил давомида шундай тартибда иш олиб борамиз. Ҳокимлар, округ қўмондонлари ва бошқа тегишли мутасадди раҳбарлар буни албатта эътиборга олиши лозим.

Сизларга маълумки, амалга оширилаётган чуқур ўзгаришлар натижасида Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари жамиятимизнинг ажралмас бир қисмига, мамлакатимиз барқарорлиги ва тараққиётининг кафолатига, ҳарбий хизматчилар ва ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг муҳим институтига айланмоқда.

Айни пайтда бутун дунёда, жумладан, ён-атрофимизда халқаро терроризм, экстремизм ва радикализм хавфи тобора ортиб бормоқда, айрим ҳудудларда қуролли тўқнашувлар ҳамон давом этмоқда. Ана шундай кескин вазиятдан келиб чиққан ҳолда, мавжуд таҳдидларга қарши муносиб зарба беришга тайёр бўлишимиз, Ўзбекистоннинг тинч ва барқарор ривожланишини таъминлаш мақсадида Қуролли Кучларимизни янада ислоҳ қилиш, унинг жанговар тайёргарлиги ва қобилиятини юксалтириш бўйича келгусида амалга ошириладиган ишларимизни изчил давом эттиришимиз зарур.

Шу муносабат билан асосий саъй-ҳаракатларимизни қуйидаги устувор вазифаларга қаратишни ғоят муҳим, деб ҳисоблайман.

Биринчидан, мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлашда **фуқаролик жамияти ва жойлардаги давлат ҳокимияти органларининг ролини ошириш ва фаоллаштириш** лозим.

Барча бўғиндаги ҳокимият органлари раҳбарлари қўшинларнинг кундалик ҳаётида, ҳарбий шаҳарчалар барпо этиш ва уларнинг инфратузилмасини яхшилаш, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ва ҳарбий хизматчиларда ғурур, садоқат ва ватанпарварлик туйғусини, жанговарлик руҳи ва исталган пайтда Ватан ҳимоясига тайёргарликни тарбиялашда фаол иштирок этиши шарт.

Ушбу соҳада ягона давлат сиёсатини ишлаб чиқишда асосий масъулият Мудофаа вазирлиги зиммасига юкланади. Бу борада амалга оширилаётган комплекс чора-тадбирлар кенг дунёқараш ва юксак интеллектуал даражага эга бўлган, ўз фуқаролик бурчини адо этишга масъулият билан ёндашадиган ёшларни тарбиялашга хизмат қилиши даркор.

Шу билан бирга, ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ёшларнинг ижтимоий муаммоларини ҳал этиш, жумладан, уларни иш билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Қуролли Кучларимиз барча давлат идоралари, муассаса ва корхоналар учун етук кадрлар тайёрлайдиган ҳақиқий мардлик ва юксак ватанпарварлик мактабига айланишига эришишимиз зарур.

Ҳарбий хизматчиларни ҳарбий-ватанпарварлик ва маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялашни янада кучайтиришга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишда халқимизнинг қадимий тарихи, буюк аждодларимиз мероси ва уларнинг ҳарбий санъатни ривожлантиришга қўшган ҳиссасини чуқур ўрганиш муҳим аҳамиятга эга.

Ҳеч шубҳасиз, Ватан олдидаги бурчини адо этиш чоғида юртимиз озодлиги, халқимизнинг бугунги тинч ва осойишта ҳаётини таъминлаш йўлида ҳалок бўлган мард ва жасур ўғлонларимизнинг азиз хотирасига эҳтиром кўрсатиш биз учун ҳам фарз, ҳам қарздир.

Шу муносабат билан тегишли вазирлик ва ҳуқуқ-тартибот идоралари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари ана шундай қаҳрамонларимизнинг хотирасини абадийлаштириш, уларнинг оиласи ва яқинларига ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатиш ва қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни янада кучайтириши лозим.

Ўз хизмат бурчини бажариш чоғида мардларча ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларимиз жасоратини улуғлаш, ёш авлод учун ибрат намунасига айлантириш мақсадида Бош вазир А.Арипов, Давлат маслаҳатчиси Х.Султоновга тегишли вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда шу мавзуга бағишланган **Хотира китоби**ни юқори савияда **нашр этиш** бўйича таклиф тайёрлаш вазифаси топширилади.

Иккинчидан, ҳарбий округлар қўшинларининг жанговар таркибини янада такомиллаштириш, жанговар шайлиги ва ҳарбий қобилиятини кучайтириш, шунингдек, қўшинларни бошқариш тизимини автоматлаштириш ва оптималлаштириш орқали армиямизнинг ўз зиммасига юклатилган вазифаларни самарали бажариш салоҳиятини оширишимиз зарур.

Учинчидан, мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлаш ва ташкилий-штат тузилмаларини такомиллаштириш бўйича концептуал ҳужжатлар янгилангани муносабати билан **Қуролли Кучларни режалаштириш ва уларни қўллашнинг меъёрий-ҳуқуқий асосларини қайта кўриб чиқиш** лозим.

Тўртинчидан, қўшинларнинг жанговар ва тезкор тайёргарлик тизимини янада такомиллаштириш, ўқув машқлари фаоллигини, уларнинг самарадорлигини ошириш – муҳим вазифадир.

Ўқув машғулотлари ҳарбий бўлинмаларни имкон қадар тўлиқ қамраб олган ва ўзаро ҳамкорликда ҳаракат қиладиган тузилмаларни жалб этган ҳолда ўтказилиши лозим. Шу асосда бошқарув органлари ва бўлинмалар имкониятлари, аскардан тортиб командиргача бўлган ҳар бир ҳарбий хизматчининг хатти-ҳаракати ва жанговар вазифаларни бажаришда қўлланаётган тактиканинг мақсадга мувофиқлиги ва тўғри эканини баҳолаш мумкин бўлади.

Бешинчидан, қўшинларнинг реал эҳтиёжларини тизимли равишда таҳлил қилиб бориш, уларнинг замонавий қурол-яроғ ва техника билан таъминланиш даражасини ошириш доимо эътиборимиз марказида бўлиши керак.

Бу борада Мудофаа вазирлиги, Мудофаа саноати бўйича давлат қўмитаси томонидан 2018-2021 йилларга мўлжалланган қўшинларни модернизация қилиш ва замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминлаш бўйича комплекс дастурни тўлиқ амалга ошириш лозим.

Олтинчидан, ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий таъминот тизимини янада такомиллаштириш биз учун энг муҳим вазифа бўлиб қолади. Бу борада 2020 йилгача мўлжалланган Қуролли Кучларни ижтимоий ривожлантириш тизимини такомиллаштириш бўйича комплекс чора-тадбирларни қабул қилиш долзарб аҳамиятга эгадир.

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Бугунги йиғилишни якунлар эканмиз, қуйидаги масалаларни алоҳида таъкидлаш зарур, деб ҳисоблайман.

Биринчидан, Қуролли Кучлар, ҳарбий округлар қўмондонлиги, давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари ва ушбу йиғилишда иштирок этаётган барча мансабдор шахслар чуқур тушуниб олсин: бизнинг барча куч ва имкониятларимиз мен бугун қисқача баён қилган, **куни кеча қабул қилинган аниқ чора-тадбирлар комплексини амалга ошириш учун тўла сафарбар этилиши шарт.**

Иккинчидан, яқинлашиб келаётган Ватан ҳимоячилари кунини нишонлаш масаласига алоҳида тўхталиб ўтиш лозим, деб ҳисоблайман.

Маълумки, ҳозирга қадар биз ушбу сана муносабати билан Тошкент шаҳрида республика миқёсида тантанали бир тадбир ўтказиш билан чекланар эдик. Бундай тажриба энди эскириб қолди ва ундан воз кечиш вақти келди, деб ўйлайман.

Бу масаланинг ҳаётимиздаги ўта муҳим, айтиш мумкинки, ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини инобатга олиб, Ватан ҳимоячилари кунини расмиятчиликдан холи, кўтаринки ва таъсирчан руҳда, ҳақиқий халқ байрами сифатида, янгича шаклда ташкил этиш зарур. Бундай тадбирларни айниқса ҳудудларда, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ҳарбий-маъмурий секторлар – маҳаллий давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари иштирокида, юксак савияда ўтказишга алоҳида эътибор қаратиш даркор.

Қадрли дўстлар!

Сўзимнинг якунида сизларни ва оила аъзоларингизни яна бир бор **Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганининг 26 йиллиги ва Ватан ҳимоячилари куни** билан самимий табриклайман.

Сизларнинг шарафли ва масъулиятли хизматингизда улкан ютуқлар ва оилавий бахт тилайман.

ИСЛОҲОТЛАРДАН КЎЗЛАНГАН МАҚСАД МАМЛАКАТИМИЗ МУДОФАА ҚУДРАТИ ВА САНОАТ САЛОҲИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШДИР

(Бошланиши 1-саҳифада)

Президентимиз «Ўзбеккимёмаш заводи» акциядорлик жамиятида янги қуюв цехи ва йирик ҳажмли ускуналарни ишлаб чиқариш лойиҳаси билан танишди.

Бугун мазкур корхонада нефть-газ, кимё ва озиқ-овқат саноати учун иссиқлик алмашиниш жиҳозлари, компрессорлар, насослар, нефть ва газни қайта ишлаш, кимёвий, бурғулаш ва ҳаво билан совутиш ускуналари, бутловчи қисмлар ишлаб чиқарилмоқда.

Корхона маҳсулотлари "Муборакнефтгаз", "Шўртаннефтгаз" акциядорлик жамиятлари, "Шўртангазкимё" мажмуаси каби йирик саноат корхоналари, шунингдек, Россия, Қозоғистон, Беларусь, Украинага етказиб берилмоқда.

Ўтган йили 1,5 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилинган бўлса, жорий йилда ушбу кўрсаткични 2 миллион долларга етказиш режалаштирилган.

Шу мақсадда корхонани модернизация ва диверсификация қилиш орқали замонавий технологиялар асосида металлни эритиш ва қуйишга мўлжалланган янги қуюв цехи барпо этиш кўзда тутилмоқда. Умумий қиймати 18,9 миллион долларлик ушбу лойиҳа ҳаётга татбиқ этилиши натижасида заводда турли номенклатурадаги қуйма маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми йилига 1,7 минг тоннадан 4 минг тоннага етказилади. Цех Европа мамлакатлари ва АҚШдан келтирилган ускуналар билан жиҳозланади. Лойиҳа 2019 йилнинг учинчи чорагида ишга туширилади.

Давлатимиз раҳбари «Ўзбеккимёмаш» ва Чирчиқ трансформатор заводларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар намуналарини кўздан кечирди. Маҳсулот турлари ва экспорт қўламини кенгайтиришда бундай янги қувватлар муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

Шу ерда Чирчиқ шаҳрини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли турмуш фаровонлигини оширишга қаратилган қатор дастур ва лойиҳалар тақдимоти ўтказилди.

Бугуни кунда Чирчиқда 300 дан ортиқ саноат корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Шаҳарни 2018-2019 йилларда иқтисодий ривожлантириш дастури доирасида 80 га яқин лойиҳа амалга оширилади. Натижада ишлаб чиқариш ҳажми 1,6 баробар ошиб, 3 мингга яқин иш ўрни яратилади.

Шаҳарнинг 2035 йилгача мўлжалланган бош режасига мувофиқ, ўтган йили 7 қаватли 3 уй қуриб битказилди. Жорий йил ана шундай 5 та, келгуси йил 10 та турар жой барпо этилади. Бундан ташқари, 2018 йилнинг март ойида ҳарбийлар учун 3 қаватли 8 ва йил охиригача 10 та уй қуриб фойдаланишга топширилади.

Чирчиқ деҳқон бозори ўтган асрнинг 50-йилларида барпо қилинган бўлиб, бугунги кун талабларига жавоб бермай қолган. Тадбиркорлик субъектлари ва аҳолига савдо-сотиқ учун кенг қулайликлар яратиш мақсадида уни реконструкция қилиш кўзда тутилмоқда. Қиймати салкам 22 миллиард сўм бўлган мазкур лойиҳа самарасида 3,7 гектар ерда янги бозор барпо этилади. Бозор ҳудудида уч қаватли гипермаркет, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотишга мўлжалланган павильонлар, савдо расталари, автомобиллар турар жойи, автобус ва микроавтобуслар учун бекатлар қурилади.

Бундан ташқари, «Ўзбеккимёмаш» заводи томонидан 2,5 гектарлик «Машинасозлар» истироҳат боғини реконструкция қилиш ва жорий йил Мустақиллик байрамигача фойдаланишга топшириш режалаштирилмоқда. Шаҳар ҳудудидан ўтувчи Бўзсув канали қирғоғи ободонлаштирилиб, аҳолига кечки пайт ҳордиқ чиқариш учун сайлгоҳлар ташкил этилади.

Тошкент – Хўжакент йўналишида қатновчи электропоездлар ўрнига замонавий тезюрар электричкалар ҳаракатини йўлга қўйиш ҳам истиқболли йўналишлардан бўлиб, аҳоли фаровонлиги ва Тошкент вилоятининг туристик салоҳиятини оширишда муҳим қадамлардан бўлади. Бунинг учун Чирчиқ шаҳридаги «Чирчиқ» ҳамда «Бўзсув» темир йўл бекатлари замонавий андозалар даражасида янгидан барпо этилади.

Президентимизга Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институтлари биноларини реконструкция қилиш, янги ўқув бинолари, спорт иншоотлари, талабалар турар жойлари қуриш, Тошкент – Қибрай – Чирчиқ – Ғазалкент ва Чирчиқ – Ғазалкент автомобиль йўлларида тирбандликни камайтириш, Псков ГЭСи ва тўғонини барпо этиш, Чорвоқ ГЭСи хавфсизлигини ошириш лойиҳалари ҳам тақдим этилди.

Давлатимиз раҳбари Чирчиқ шаҳри ўз имкониятлари ва салоҳиятига кўра, мамлакатимизнинг йирик саноат марказларидан бири экани, бинобарин, ҳар бир лойиҳада ишлаб чиқариш структураси ва аҳоли турар жой шароитини яхшилашга алоҳида эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлади. Лойиҳалар самарадорлигини ошириш бўйича тегишли кўрсатмалар берди.

Заводнинг фаоллар залида ишчи-мутахассислар, Чирчиқ шаҳри жамоатчилиги вакиллари, нуронийлар, ёшлар билан ўтказилган учрашувда шаҳарда амалга оширилаётган ўзгаришлар моҳияти, аҳоли турмуш фаровонлигини юксалтириш, ёшлар таълим-тарбияси масалалари хусусида сўз юритилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони Шавкат Мирзиёев шу куни пойтахтимиздаги Қуролли Кучлар академиясига ташриф буюрди.

Маълумки, Президентимиз 2017 йил январь ойида Тошкент олий умумқўшин қўмондонлик билим юртида бўлиб, мазкур билим юрти замирида мутлақо янги Қуролли Кучлар академиясини ташкил этиш бўйича топшириқлар берган эди. Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 25 апрелдаги қарори билан Қуролли Кучлар академияси қайта ташкил қилинди.

Мазкур ҳарбий ўқув маскани Тошкент олий умумқўшин қўмондонлик билим юртининг шонли ҳарбий анъаналари, мамлакатимизнинг етакчи илмий-таълим муассасалари илғор тажрибасини ўзида қамраб олган.

Бугун академия мамлакатимизда жорий этилган ҳарбий таълимнинг ягона тизимида асосий ўринни эгаллайдиган, том маънода ҳарбий илм-фан марказига айланди. Академияда лейтенантлар тайёрлаш, офицерлар малакасини ошириш, армия бошқарув таркибидаги қўмондонлик кадрларини махсус тайёргарликдан ўтказиш ишлари йўлга қўйилган. Бу ерда умумқўшин, қўмондонлик-штаб, малака ошириш факультетлари, ўн битта кафедра фаолият юритмоқда.

Курсант ва тингловчилар ҳарбий, гуманитар, аниқ фанлар бўйича таълим олади. Академияда ўқув жараёни хорижий давлатларнинг илғор тажрибаси асосида ташкил қилинган. Таълим жараёнига энг янги усул ва технологиялар жорий этилган. Аудиториялар замонавий тренажёрлар, ўқув-лаборатория ускуналари ва компьютер техникаси билан жиҳозланган.

Президентимиз академияда яратилган шароитлар билан танишди. Ўқув хоналари, музей, ошхона, курсантлар ётоқхоналарида бўлиб, уларнинг таълим олиши, ҳарбий машғулотларни бажариши жараёнини кўздан кечирди.

Академия тингловчиларининг касб маҳорати, интеллектуал даражаси ва маданиятини янада ошириш учун барча шароитларни яратишимиз даркор, деди Шавкат Мирзиёев. Бу жараёнда ҳарбий билим юртида таълим олишнинг замонавий услубларини жорий этиш, юксак ақл-заковатли кадрлар тайёрлашга эътибор қаратиш лозим.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош Қўмондони ташаббуси билан ташкил қилинган «Темурбеклар мактаби»да таҳсил олган ёшлар ҳам мазкур академияда ҳарбий таълимни давом эттириб, малакали офицерлар бўлиб хизматга киришади.

Бундан ташқари, барча олий ҳарбий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари таркибини тайёрлаш, жумладан, уларнинг хориждаги етакчи олий таълим муассасаларида малака ошириши бўйича тизимли ишлар йўлга қўйилган.

Давлатимиз раҳбари тингловчилар ва курсантлар билан суҳбатлашди. Қуролли Кучлар ташкил этилганининг 26 йиллиги билан табриклади. Улар аждодларимизга муносиб авлод бўлиб, замонавий билимларни пухта эгаллаши лозимлигини таъкидлади.

Шавкат Мирзиёев Қуролли Кучлар академиясининг ситуацион марказида бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган таркибдаги мажлисида иштирок этди ва нутқ сўзлади.

ЎзА

IMKONIYAT

Роҳатой ҚОДИРОВА

Пойтахтимизда Муҳаммад Хоразмий номидаги Ахборот коммуникация технологиялари йўналишига оид фанларни чуқурлаштириб ўқитишга ихтисослаштирилган мактабнинг 10-синфига кириш имтиҳонлари бўлиб ўтди.

14 НАФАР ЎҚУВЧИ ИМТИҲОНДАН ЎТДИ

Янги таълим муассасаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 сентябрдаги қарорига биноан ташкил этилган. Унда болаларга математика, физика, информатика, чет тили фанлари замонавий педагогик технологиялар ва мультимедиялар ёрдамида мукаммал ўргатилмоқда.

Ихтисослаштирилган мактабнинг 10-синфида таҳсил олиш учун юз нафардан зиёд талабгор ҳужжат топширганди. Улар математика, физика ва инглиз тилидан ёзма имтиҳон топширди. Жараён Тошкент шаҳридаги Инҳа университетида ташкил этилиб, салкам 2,5 соат давом этди.

Очиқлик ва шаффофликка эришиш мақсадида ўқувчиларнинг барча хатти-ҳаракатини видеокузатув камералари тасвирга муҳрлаб, ота-оналар учун ажратилган махсус ҳудуд, шунингдек, "Facebook" ижтимоий тармоғида онлайн тарзида намойиш қилиб борилди.

Айрим ота-оналар имтиҳонга кузатувчи сифатида жалб этилгани ҳам алоҳида эътиборга молик жиҳатдир. Натижалар бир кунда эълон қилинди.

Имтиҳон комиссиясининг якуний хулосасига кўра, Муҳаммад Хоразмий номидаги ихтисослаштирилган мактабнинг 10-синфига 14 нафар ўқувчи қабул қилинди.

Юртимизда 2018 йил "Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили" деб номлангани эътиборга олиниб, ўқувчиларга бир қатор имтиёзлар яратилмоқда. Хусусан, ҳар бирига ойлик йўл чиптаси ҳамда таълим жараёнида фойдаланиш учун компьютер ажратиб берилган. Қолаверса, эндиликда Хоразмий мактабида ўқиётганлар Тошкент шаҳридаги Инҳа университети ўқитувчиларидан физика, математика ва инглиз тили бўйича қўшимча дарслар олиш имконига эга.

VATAN HIMOYASI — MUQADDAS BURCH

УЙҒОҚ ҚАЛБЛАР ШИЖОАТИ

Лайло ҲАЙИТОВА,
Дилкушо НАВРЎЗОВА

Бухоро ҳамда Навоий вилоятларида "Армия ва ёшлар" фестивали бўлиб ўтди.

Дастлаб Шариф шаҳарда старт олган "Миллий армиямиз — ёшларнинг мардлик, матонат ва жасорат мактабидир" шиори остидаги мазкур йирик лойиҳа ўсиб келаётган авлод наздида ҳарбий соҳанинг нуфузини ошириш, шунингдек, юрт қалқонлари учун яратилган шароитлар билан таништиришга қаратилди. Ташаббус вилоят ҳокимлиги, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгашининг ҳудудий бўлинмаси, Бухоро гарнизони ҳамда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи ҳамкорлигида амалга оширилди.

Фестиваль доирасида "Ватан ҳимояси — муқаддас бурч", "Кўзим қароғидасан, Ватан!", "Аскар оналарини шарафлаймиз!", "Сиз Ватаннинг фарзандларисиз!" каби лойиҳа ва акциялар ўтказилди.

— Келажакда ҳарбий бўлмоқчиман, — дейди Бухоро енгил саноат педагогика касб-ҳунар коллежи ўқувчиси Илҳомжон Аҳадов. — Бугунги тадбир қароримнинг янада қатъийлашишига туртки берди. Бундай лойиҳалар биз, ёшларни мард ва жасур бўлишга ундайди. Зеро, шундай жаннатмонанд юртимизнинг

тинчишлиги ва хавфсизлиги учун фидойилик кўрсатиш шараф!

Фестивалда фаол қатнашган ҳарбийлар ва ёшлар диплом ҳамда қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

***

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида амалга оширилган янги лойиҳага Навоий вилоятидан нақ ўн беш минг нафардан зиёд тенгдошимиз қамраб олинди.

Кун совуқ бўлишига қарамай, "Армия ва ёшлар" фестивалининг қизғин руҳда ўтказилгани алоҳида эътиборли жиҳатдир. Фестиваль югуриш марафонидан бошланди. Аммо энг қизиқарли жараёнлар ҳали олдинда эди. Миллий армиямиз сафида хизмат қилаётган мард ва жасур йигитларнинг кўргазмали чиқишлари барчанинг юрагига ғурур бахш этди. Ҳақиқий қурол-яроғлар, замонавий ўқотар танкларни кўрган навраста-ларда ҳарбий соҳага қизиқиш янада ортган бўлса ажаб эмас. Бу уларнинг юз-кўзларида ифодаланди.

— Ҳарбийларимизга гап йўқ! — дейди Исломжон Иномов. — Улар тантанали қўшиқ айтиб, майдон узра марш юришини бошлаганида этим жимирлаб кетди. Авто-мото техникалар намойиши ҳам бир умр ёдимда қолади. Ўзбекистон буюк давлат! Келажакда Ватан ҳимоячиси бўлишга аҳд қилдим.

Навоийда Ҳарбий ватанпарварлик ойлиги давом этмоқда.

DUNYO BIZ HAQIMIZDA

ОСИЁ ЛОЧИНИНИНГ ПАРВОЗИ

Швейцариянинг "Diva International" журналида Ўзбекистоннинг 2018 йилга мўлжалланган юксак режалари ҳақида махсус материал чоп этилди.

Мақолада ҳар соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар натижаси ўлароқ, юртимиз юқори марраларга интилаётгани таъкидланди. Бундай зафарли одимлар ташаббускори — Президентимиз эса, Осиё лочинига қиёсланган.

Нашр Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 22 декабрда мамлакат парламентига йўллаган Мурожаатномасига бафуржа тўхталар экан, давлат раҳбари ўз нутқида иқтисодиёт, жамият ҳаёти ва сиёсий жабҳадаги муаммоларни бартараф этиш юзасидан оқилона таклифлар бергани хусусида ёзган.

Ўзбекистон Президенти маҳаллий органлар ваколатини кенгайтириш асосида ҳокимият марказлашувидан чекинишга интилаётгани ҳам журнал эътиборидан четда қолмаган.

Шу билан бирга, мақолада юртимизда валюта тизимини либераллаштириш борасида қилинган ишлар, Президентнинг виртуал қабулхонаси ва жойлардаги Халқ қабулхоналарининг фаолияти тўғрисида маълумот берилиб, "2018 йили Ўзбекистон катта эътибор қаратиладиган мамлакатлардан бири бўлади, чунки Лочин ўз парвозини энди бошламоқда", дея таъкидланган.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ КУЧЛИ ЎНЛИКДА

*Туркиянинг етакчи иқтисодий нашрларидан бири — **"Derin Ekonomi"** журнали шарҳловчилари Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевни ўз мамлакати ва минтақасидаги вазиятлар ўзгаришига сезиларли таъсир кўрсатишга қодир бўлган жаҳондаги ўн нафар етакчи шахс рўйхатига киритди.*

Мазкур рейтингни Туркиядаги бошқа нуфузли газета — **"Yeni Şafak"** ҳам эълон қилган.

Кучли ўнликдан халқаро майдондаги вазиятга фаол таъсир кўрсата оладиган ҳамда жаҳон оммавий ахборот воситаларининг диққат-эътиборига тушган раҳбарлар номлари ўрин олди.

"ASIA-PLUS" ТИЗИМ РИВОЖЛАНАЁТГАНИНИ АЙТДИ

*Тожикистоннинг "**ASIA-Plus**" ахборот агентлиги тайёрлаган материалда юртимизда коррупцияга қарши курашиш ҳамда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида олиб борилаётган изчил ислоҳотлар ёритилган.*

Қайд этилганидек, ўтган йил аввалидан Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Коррупция ва иқтисодий жиноятларга қарши курашиш бошқармаси ҳамда унинг жойлардаги бўлимлари томонидан 1 минг 300 та жиноят аниқланди.

Нашр 2017 йилнинг 4 январида "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонуни кучга кирганини ҳам эслатиб ўтади.

Ахборот агентлигининг яна бир мақоласида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 ноябрдаги "Суд-тергов фаолиятида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатларини кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармони ҳақида сўз борган. Фармонга биноан, жиноят процесси иштирокчилари ёки уларнинг яқин қариндошларига нисбатан қийноққа солиш, психологик , жисмоний тазйиқ ва бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёхуд қадр-қимматни камситувчи муомала турларини қўллаш тақиқлангани айтилади.

Шунингдек, мақола муаллифи томонидан ўтган ўн ой давомида судлар томонидан 191 нафар шахсга нисбатан оқлов ҳукми чиқарилганини юқори баҳолаган.

"Жаҳон" АА материаллари асосида тайёрланди.

СОҒИНЧЛАР АРИДИ, ДИЛЛАР ШОДЛАНДИ

Сардор БЕКЖАНОВ

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан Хоразм вилоятида Ёшлар иттифоқи Ўзбекистон Қуролли Қучлари ҳамкорлигида "Менинг дўстим — Ватан ҳимоячиси" мавзуида маърифий тадбир ўтказилди.

Унда Наманган вилоятида йигитлик бурчини ўтаётган воҳалик аскарлар ва аксинча, водийдан Хоразмга бориб хизмат қилаётган ҳарбийлар ҳамда уларнинг ота-оналари бир-бири билан телекўприк воситасида жонли мулоқот қилди. Бундай ҳаяжонли дамларда иштирокчилар қалбида жўш урган ҳис-туйғуларни борича юзага чиқариб, самимийликка интилди.

— Ойижон, кўзингиз ҳеч қачон ёшланмасин! — деди волидасини катта экранда кўрган оддий аскар Умиджон Шарипов. — Лекин, биламан, ҳозир азбаройи хурсандлигингиздан йиғлаяпсиз. Ишончингизни, албатта, оқлайман, ойижон! Мен билан ҳамиша ғурурланиб юришингизни истайман. Тез орада кўришамиз, меҳрибоним. Худо хоҳласа, қишлоғимга ёруғ юз билан қайтаман!

Тадбир давомида Урганч давлат университети тасвирий санъат факультети талабалари аскар йигитларнинг портретини яратди. Кейин тайёр ижодий ишлар байрам тўҳфаси сифатида ўз эгаларига тақдим этилди.

— Бугун барчамизнинг кайфиятимиз аъло, соғинчимиз ариди, — дея ўз таассуротларини бўлишди яна бир оддий аскар Жаҳонгир Ғуломжонов. — Бунинг учун Ёшлар иттифоқининг Хоразм вилояти кенгашига раҳмат айтаман. Барча сафдошларимга яқинлашиб келаётган қутлуғ сана муборак бўлсин!

Якунда иккала ҳудуддан таклиф этилган хушовоз хонандаларнинг жонли ижродаги концерти видеомулоқот тарзида ўтган байрам тадбирига янада файз киритди.

MULOHAZA UCHUN MAVZU

ЙЎҚЛАШ ҲАМ ҒАНИМАТ

Нозима МИЯССАРОВА

Навбатчи эдим. Ишдан кечроқ қайтдим. Ташқари зим-зиё. Автобуслар қатнови сийраклашган. Уйдан тинимсиз телефон бўляпти. Яхшиси, йўловчи машинада кета қоламан, деган ўйда қўл силкитдим...

Олтмишдан ошган амаки уйда зериккани учун бироз чалғийман, дея кўчага чиқиб, киракашлик қиларкан. Табиийки, ҳар куни турли йўловчилар, воқеаларга дуч келади...

Қизил чироқда тўхтадик. Чап тарафда тўйхона бор экан, базм авжида. Ташқарида куёвнавкарнинг бири тамаки тутатган, бошқаси оғзини қийшайтириб, ёнидагиларга алланималар дейди. Амаки секин гап бошлади:

— *Мана, "ихчамлаштирилган" тўй. Одам боласи қизиқ-да, нимани чекласанг, тескарисини қилади. Камхарж тўй қилайлик, дейилди. Булар баттар қиляпти. Иккита машинага яна "арава" ҳам қўшволди...*

Гап бошқа мавзуга кўчди.

— Шу телефон деган бало қаердан чиқди, одамлар емаса-емайди, ётиб қолгунича соғлиғига қарамайди, лекин фалон пулга телефон олади. Бу ҳам етмаганидек, қулоғига анавинисини ҳам илволиб, бошини ликиллатиб юраверади. Ҳай-ҳай демасанг, ўйнаб ҳам кетади. Ким биладди дейсан, нималарни эшитади, булар...

Қисқа танаффусдан сўнг гап давом этади.

— Одам қариганидан кейин қуш уйқу бўлиб қоларкан. Шундай маҳал уйқум қочиб, "сайр" қиламан. Кўпинча йигит-қизларга дуч келаман. Алламаҳалда нима қилади булар кўчада?! Баъзи ота-оналар ўзи фарзандларига "ўрнак" бўляпти-да. Тунов куни, адашмасам, кечки саккизларда она-болани бир ресторанга элтиб қўйдим. Йўл-йўлакай онасини гапга тутдим.

— Бирор базм борми, дейман?

— Йўқ, адамиз бугун улфатлари билан отамлашаркан. Кеч қайтишини айтди. Биз ҳам кечки овқатни кўчада еб келамиз, деб боряпмиз-да, — деди аёл.

— Уйда қайнона-қайнота йўқми?

— Бор. Энди, уларнинг ёши бир жойга бориб қолган. Ресторанда нима қилади, уйда бирор нима еб олишар.

Ана, сенга меҳр-оқибат. Ҳа деганда, ресторанма-ресторан юргунча, уйда қозонингни осиб, қариялар дуосини олмайсанми?! Ўзи эриниям уриб кетган экан-да. Бу ёқда ўғил борини кўчага сочиб юраверса, бу ёқда келин... Уйда барака бўладими?! Нима қилади, булар оила қуриб, юравермайдими кўчада сочилиб...

... Ҳа яна, бир куни кўп қаватли уйимизнинг тагида турибман. Йўлнинг нариги тарафида бир онахон машина тўхтатяпти. Негадир биров олиб кетай демайди. Шартта уловни қиздириб, унинг ёнига тўхтадим. Онахон бу ердан анча узоқдаги ресторанга кетаётган экан. Ўтиринг, олиб бораман, дедим. Чакагим яна очилиб, онага ҳазил қилдим:

— Бу дейман, чолу кампир ёшликни эслайлик дебсизлар-да. Ҳойнаҳой сизни кутиб турганди.

— Йў-ғе, болам. Чолим қазо қилганига йигирма йил бўлди. Ёлғиз қолганман. Ёлғиз ўғлим бор, алоҳида яшайди. Бугун набирамнинг туғилган кунини нишонлаётган экан. Тез келинг, деб телефон қилди.

— Тушунарли. Набирангиз неча ёшда?

— Энди 3 ёшга тўлди...

— Сизни олиб кетгани ўғлингиз келса бўлмасмиди?! Ё машинаси йўқми?!

— Келинимдаям ўғлимдаям машина бор, лекин омон бўлгурларнинг иши кўп. Вақт тополмаган-да.

Вақт тополмаган денг, лекин ҳали ўзини кимлигини билмайдиган ўғлига ресторанда туғилган кун қилиб беришга вақт топибди-ю, шу даражага етказган онасини олиб келишга вақт тополмабдими?!

Манзил олис. Онахонга тинимсиз қўнғироқ бўлади. Телефоннинг овози баландлигидан нариги тарафдаги овоз ҳам сизга бемалол эшитилади. Ноҳос қулоғимга бақироқ овоз эшитилди. Ўғил онасига кеч қолаётгани, меҳмонлар кутавериб чарчаганини айтиб, ўкиряпти. Она мендан хижолат бўлади. Ғазабим ошади. Ахийри, етиб келдик. Ўғил эшик олдида гердайиб турибди. Онасини кўрибоқ, тезроқ қимирлашини айтиб, ичкарига кириб кетди.

Ноинсоф, онангни-ку ўзинг олиб келмадинг, ақалли ичкарига бирга олиб кир.

Эҳҳ, дейсан-да. Қани энди замон кўтарса, башарасига туширсанг. Ғавдасини тутиб турган "қовоқ"ни ёрсангу, ақлини киргизиб қўйсанг. Наҳотки, одамлар орасида меҳр-оқибат қолмаган?!

Майли, бегоналарга ёрдам бермасин, лекин яқинларидан ширин сўзини аямасин. Ота-онасини йўқлашга вақт ажратсин! Бу дунёда барчамиз ғаниматмиз. Ҳаммаси қолади, бари ўткинчи...

Уйга келдим. Амаки сингари мен ҳам ўша ўй-фикрлар ичида қолдим. Эртасига ишхонага бир дўстим йўқлаб келди. Саломлашдик. Орага сукунат чўмди.

У чуқур хўрсинди. Ўйчан нигоҳлари деворга михланди, қўллари мушт бўлди. Унинг кайфияти менга ҳам ўтди. Бироздан сўнг столни қарсиллатиб урди. Ҳаёлим қочди. У бўш вақти кўп бўла туриб, яқин орада ота-онасига қачон охирги марта телефон қилганини ҳам эслолмаганини айтиб, хўрсинди...

Ҳайдовчи амаки айтган воқеалар, дўстимнинг кўнглидан ўтаётган ҳислар негадир мени ҳам чулғаб олди. Ичимда нимадир "чирт" этиб узилди. Шу топда онамнинг овозини эшитгим келди. Шошиб рақам тердим.

— Яхшимисан, қизим? Кўнғироқ қилганинг яхши бўлди. Соғингандим-а.

Кўнглимдаги ғашлик тарқалди...

Сизчи, бугун ота-онангизни йўқладингизми?

"НАВОИЙНИ АНГЛАШ" ВИКТОРИНАСИ

Фақр аро берағлиқ душвор эрур беҳад, валек,
Ҳирқада тикмак эрур осон қизил, сориғ, яшил.

Навоийнинг "Қизил, сориғ, яшил" радифли ғазалида келтирилган ушбу байтни шарҳланг.

Жавоблар 15 январгача қабул қилинади.

* * *

2-сонда эълон қилинган викторина саволининг жавоби қуйидагича.

"***Аввалгиларга ўхшамас***" радифли ғазал Алишер Навоийнинг тушунилиши анча осон, луғатталаб сўзлари кўп бўлмаган, синтаксиси ҳам соддарок, аммо пафоси жуда баланд ғазалларидан биридир.

Ғазал мумтоз лириканинг азалий мавзуси бўлмиш ҳижрон ва маҳбуба ситамлари ҳақида. Аммо ошиқнинг дарду аламлари бу ғал бўлакча. Шунга кўра, лирик манзумада асосий юк гавҳар янглиғ садаф ичидан топилган, сўзлашув услубидан олингани боис, кўнгилга жуда-жуда яқин *"аввалгиларга ўхшамас"* радифига тушган.

Кўй — кўча, йўл; қишлоқ, маҳалла. Ҳарам — хос жой, ўз аҳли бўлмаган кишилар киритилмайдиган жой. Эҳром — ҳожилар зиёрат чоғида ўраб оладиган оқ мато.

Ул ой "эмди тутмиш ўзга ёр"... Яъни, рақибни танламиш. Аммо ошиқ учун бу муҳим эмас. Кўнгилда ишқ бор. У ўчмайди. Танланиш-танланмаслик билан ишқ барҳам топмайди. Асл ишқнинг сифати шу. Моҳияти шу. Шунга кўра, лирик қаҳрамон ёр кўйи сари боришни ман этмасликни ўтиняпти. Ёрга талпиниш, ишқнинг азму азимати аввалгиларга ўхшамаган ҳолда шиддат олган. Асл ошиқнинг тилаги — васл эмас, ишқдир. Бу байт тасаввуфона оҳанглари билан ғазалда ўзига хос ўрин тутади.

"Эҳром", "ҳарам" каби хос сўзлар "ман этманг яна" қабилидаги ғоят ички ўтинч руҳи ҳазрат Навоийнинг ҳаж зиёратига оид мунаввар орзусини, ўзи билан тупроққа кетган маҳобатли армонини ёдга солади.

Шарҳловчи: филология фанлари доктори Нодира АФОҚОВА.

Ғазалнинг тўлиқ шарҳини **www.yoshlarovozi.uz** сайтида ўқинг.

yoshlarovozi@umail.uz @yoshlar_ovoziuz

YOSHLIK ILHOMI

Шоҳрух НУРАЛИЕВ,
Республика ёш ижодкорлар кенгаши аъзоси

ЭНДИ ҚАНДАЙ ЯШАЙМАН?!

Йигит талабалик бахтига муяссар бўлибди-ю, бир савол нуқул елкасини эзғилаб, оғирлик қилаётган экан: ўқишни битириб қаерда ишлайман?

Тўрт йил шамолдек ўтиб кетибди. Диплом қўлида. Собиқ талабанинг қўлидаги диплом совуқ ва жонсиз эмиш. Энди у баттар қайғуга чўмибди. Афсусланибди: ўқисам бўларди-я. Энди қандай яшайман?!

Азиза АЛЛАЁРОВА,
Республика ёш ижодкорлар кенгаши аъзоси

ИНСОН:

— Баҳор келди! Қуёш эрта тонгдан янги келинчакдек юзини очмоқда. У заррин нурлари билан дарахтларни силаб-силаб уйқудан уйғотаётгандек. Бодом ва ўриклар оппоқ гуллади. Дунё момом тиккан сўзана каби етти рангда товланяпти. Анави дарахтга қара, бир ёни гунча тугибди-ю, қолган қисми қуриб қолибди. Ахир, нега бундай бўлди?!

САДО:

— Ҳаёт гўзал, яшаш тотли! Қара, ўша қуриётган дарахт ҳатто дунёни умрбод тарк этишидан олдин бир-иккита япроқ чиқариб, гул очибди. У умрининг охирги дамларини ҳам гўзал кўринишда якунламоқда. Унутма, ҳаётда ҳар бир дарахтнинг ўз ўрни бор.

1 САВОЛГА ЖАВОБ

— Укам 31 ёшда, турмуш ўртоғи эса, 28 да. Укам ипотека кредити олмоқчи бўлиб банкка мурожаат қилса, "сизлар ёш оила тоифасига кирмайсизлар", деб рад жавобини беришди. Шу тўғрими?

Ноила АЛИБЕКОВА
Зомин тумани

Саволга Адлия вазирлиги катта маслаҳатчиси Эҳром САЙФУЛЛАЕВ жавоб беради:

— "Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида"ги қонунга кўра, эр-хотиннинг иккиси ҳам ўттиз ёшдан ошмаган оила ёхуд фарзанд (бола) тарбиялаб вояга етказаётган ўттиз ёшдан ошмаган ёлғиз отадан ёки ёлғиз онадан иборат бўлган оила, жумладан, никоҳдан ажралган, бева эркак (бева аёл) ёш оила тоифасига киради.

Юқоридагидан келиб чиқсак, банкнинг укангизга берган жавоби асослидир.

ASLIYATDAN TARJIMA

Ким Ёнг Ик

МАКТАБ ҚЎНҒИРОҒИ

(новелла)

Корейс тилидан
Мадинабону ЮСУФЖОНОВА
таржимаси.

Бир куни Чун ва Ку тоққа ўтин тергани борди. Чунки синф хонаси жуда совуқ бўлиб, уни бир амаллаб иситиш керак эди. Яқин атрофдаги яшил қайрағочларни кесиш тақиқланган боис, болалар чигеларини орқасига осиб, узокроқ манзилга боришга мажбур бўлди. Шамол тоғлар орасидан мактаб қўнғироғининг қулоқни қоматга келтирувчи овозини олиб келганида, улар қадамини илдамлатди.

Чигеларга шунчалик кўп ўтин юклаб олгандики, бошлари аранг кўринарди. Болалар қайтиб келгач, Чун умид билан устози Доридан сўради: "Мактабимизга ҳам қўнғироқ олиб келишадими?".

Устоз бошини сарак-сарак қилиб: "Йўқ. Урушдан кейин қўнғироқ топиш қийин. Топган тақдиримизда ҳам нархи осмонда", — деди.

Чун қўнғироқ ҳақида ўйлашда давом этарди, "Қандай қилиб мактаб қўнғироқсиз бўлиши мумкин?" — сўради устозидан.

— Ҳадемай бизга ёқилғи олиб келишади. Ўтинларингизни бандаргоҳ бозорида сотсангиз, бу пулга мактаб учун қўнғироқ олиш мумкин, — жавоб берди устоз Дори.

Эртаси куни саҳарлаб Чун ва Ку бозорга отланди. Бир бурчакка чигеларини қўйиб, харидор кутди. Ҳеч ким келмасди. Шунда улар иккига бўлиниб, дуч келган одамга ўтин олишни таклиф қила бошлади. Аммо ўтганкетганлар, ўтин учун олти дона ширинликнинг пулини таклиф қиларди, холос.

Қуёш ботар чоғи Чун ва Ку уйма-уй юришга келишиб олди. Чун соҳилга етиб келди. Қадимий буюмлар сотиладиган дўкон ёнида тўхтади. Дўкондорга энди сўз очаман деганида кўзи чинни идишлар растасидаги қўнғироққа тушди. Қалби бирдан ёришиб кетди.

— Сенга нима керак, болакай? — сўради раста олдида турган паст бўйли киши. Кейин: "Менга шох-шаббаларинг керак эмас, улардан бир уюм кулдан бошқа ҳеч нарса қолмайди", —деб эшикни ёпишга чоғланаётганида Чун шошиб: "Қўнғироғингизни сотасизми?" — деб сўради. Сўнгра ичкарига талпинди. Бироқ орқасидаги ўтинлар эшикка урилиб, уни тўхтатиб қолди.

— Songвазида мактаб ташкил этгандик, бизга қўнғироқ керак, — деди Чун. Дўкондор эса, мийиғида кулиб:

— Сен оғир металлдан ясалган қўнғироқни енгилгина ўтинларга алмаштирмоқчимисан? Бу қўнғироқ юз юань туради, билдингми. Елкангдаги ўтинни эса, беш юанга сотолсанг ҳам катта гап, — деди.

Чун тезда ҳисоб-китоб қилиб, йигирма боғ ўтин келтирилса, қўнғироқнинг пули чиқишини ўйлаб, дўкондорга юзланди: "Ўтинни бугун оласизми? Мен сизга яна ўн тўққиз боғ олиб келаман". Дўкон эгасининг кўнгли юмшаб:

— Ҳа майли, сенга имкон берақолай. Аммо қўнғироқни йигирма боғ ўтинни олиб келгачгина оласан. Фақат майда шох-шаббa эмас, йўғон, бақувват ёғочлардан кесиб кел, — дея уқтирди.

Чун елкасидаги ўтинни дўконнинг ортига қўйди, сўнгра қўнғироқни яхшилаб кўрмоқчи бўлиб яқинроқ борди. Қўли билан тиқиллатиб кўрди. Қўнғироқни қалин чанг босган экан. Шунга қарамай, у жарангдор, ширали овоз чиқararди. Бола хурсанд эди. Қўнғироқнинг сиртига рамзий маънони англатувчи безаклар туширилганди. Чун уларга сайқал бера олишини биларди.

Чун бандаргоҳ бозорига шошилди. Бозор ёнида уни шериги Ку кутиб турарди. Бурчакда куз япроқларидек ҳар ёнга сочилиб кетган қоғозлар ётар, Ку ёлғиз ўзи қайнатилган картошка еб ўтирарди. Чун шеригига қўнғироқ ҳақида гапириб берди. Дўсти эса, эътиборсизгина сўради: "Дўкон эгаси чиге тўла ўтин эвазига атиги беш юань тўлашини айтдими? Ахир, мен бугун олти юань ишлаб топдим ва мана қара, қанча нарса олдим". У икки дона ширин картошкадан Чунга узатди. Чун дўстининг эътирозига парво қилмай жимгина кетарди. Ҳаёлида қўнғироқнинг ёқимли садоси жаранглaрди.

Ўн кун деганда Чун қўнғироқни қўлга киритди. Унинг ўтинларни саралаб олиб келганидан дўкон соҳиби мамнун эди. Чунга қўнғироқ тарихини ҳам сўзлаб берди. Уруш даврида япон аскарлари қурол-аслаҳа ясаш мақсадида ибодатхона қўнғироқларини эритгани, юк кемалар орқали манзилга етказилгунча уруш тугаб, ибодатхоналар қўнғироқларини қайтариб ола бошлагани, фақат битта қўнғироқ антиқа буюмлар савдоси билан шуғулланувчи даллолнинг қўлига тушиб қолганини айтди.

Ҳалол меҳнат билан қўлга киритилган қўнғироғини Чун елкасига ортмоқлаб борар экан, ярим йўлга етганда Ку ва бошқа синфдошларини учратди. Сўқмоқнинг ҳар бир бурилишида бошқаларга ҳам кўриниши учун болалар қўнғироқни қўлма-қўл қилиб борарди.

Устоз Дори ўзида йўқ хурсанд эди. Ҳамма биргаликда қўнғироқни кул билан ювиб, тозалади. Қумқоғоз билан гардишидаги занг изларини кетказди. Кечга яқин устоз Дори қўнғироқни "Songвази мактаби" деб ёзиб қўйилган баландликка чилвир билан маҳкам боғлаб қўйди. Бронза қўнғироқ қуёш нурларида порлаб, кўзни қамаштирарди.

Устоз Дори ёғоч болғани Чунга тутказди. Қўнғироқни биринчи бўлиб чалиб, шу орқали қишлоққа қўнғироқ қайтиб келганини билдиришини айтди. Чун кўзларини юмди ва чуқур нафас олди. Ёғоч болғани ушлаб, қўнғироқни зарб билан урди. Атрофга жарангдор овоз тарқалди. Кейин ширин сукунатга сингиб, аста-секин пасайиб борди. Чун қўнғироқни яна урди. Ҳар сафар ўзини самода парвоз этаётгандек ҳис қиларди. Кувончи чексиз эди. Қўнғироқнинг жарангдор овозини энди ҳамма эшитаётганди. Тез орада мактабда дарслар бошланди.

HAYOT SABOG'I

ТЎЛОВСИЗ МУҲАББАТ

Бир куни болакай ёзганларини ошхонада кечки овқат тайёрлаётган онасига тутқазди. Она хатни ўқий бошлади:

"Ўтларни юлиш учун тўлов — 5 доллар. Хона тозалиги учун аввалдан бир ҳафталик тўлов — 1 доллар. Ўрнингизга дўконга бориб келиш тўлови — 0.50 цент. Сиз дўконга кетганда, укамга қараб ўтириш учун тўлов — 0.25 цент. Чиқинди тўкиш тўлови — 1 доллар. Яхши ишларим натижаси битилган мақтовнома олиш тўлови — 5 доллар. Ташқари ва ҳовлини тозалаш тўлови — 2 доллар. Жами — 14 доллар.

Она рўпарасида турган фарзандига қараб туғилганидан то ҳозиргача бўлган даврни бирма-бир кўз олдидан ўтказди. Қўлига қалам олиб, хатнинг давомини ёзди:

"Тўққиз ой сени кўтариб юриб, дунёга келтирганим учун тўлов йўқ. Туни бўйи сен билан ўтирганим, ўқитганим ва дуоларим учун ҳам тўлов йўқ. Бошдан кечирган қийин дамлар, сизлар берган озор ва кўз ёшлари, бедор ўтган тунлар ва фақат менгагина аён толиқишлар учун ҳам тўлов йўқ. Ўйинчоқлар, кийимлар, овқатлар, ҳатто бурнинг оққанида артганларим, асосийси, сенга бўлган муҳаббатим учун ҳам тўлов йўқ".

Ўғил, онасининг ёзганларини ўқиб бўлгач, кўзлари ёшланди. Уни бағрига босди-да: "Онажон, мен сизни жудаям яхши кўраман!" — деди. Қаламни олиб катта ҳарфлар билан хатини давом эттирди: "Барча хизматлар учун ТЎЛОВ аллақачон амалга ошириб бўлинган".

Беҳзод АБДУРАҲМОНОВ
таржимаси.

МУАССИС
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигида 2017 йил 2 августда № 0242 рақами билан қайта рўйхатдан ўтган.

ISSN 2010-6998

БОШ МУҲАРРИР
Каримов Фахриддин Турдалиевич

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ
Камолиддин Бекназаров, Мансур Бекмуродов, Лазиз Тангриев, Мадамин Сафаров, Алишер Саъдуллаев, Дилмурод Набиев, Азим Мирзажонов, Нодир Абдуқодиров, Наргиза Умарова – *бош муҳаррир ўринбосари* ("Yoshlar ovozi"); Ирина Кочергина — *бош муҳаррир ўринбосари* ("Молодежь Узбекистана"); Санжар Исматов – *масъул котиб* ("Yoshlar ovozi"); Елена Калинина – *масъул котиб* ("Молодежь Узбекистана").

Дизайнерлар
Рўзиев Зафар Хусанович
Абдуллаев Хуршид Ўктамжонович

Навбатчи
Акбаржон Абдураимов

«YOSHLAR OVOZI»дан материалларни кўчириб босиш таҳририят рухсати билан амалга оширилиши шарт.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.

Газета материаллари таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Таҳририят манзили: 100029, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар: (371) 150-22-74, (371) 233-95-97.
(371) 233-79-69 (факс).
E-mail: yoshlarovozi@umail.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида, А-2 форматда чоп этилди. Ҳажми — 2 босма табоқ. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41.

Индекслар: 203, 3203
Баҳоси келишилган нархда.

Буюртма Г-136.
Адади — 24352

Босмага топшириш вақти — 21.00
Топширилди —02.05
Ўзб якуни — 01.10

Офсет усулида босилган.

12345